

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Pünkösöd ünnepén.

Pünkösöd ünnepét üljük; — az igazság, a szabadság s a szeretet lelkének magasztos ünnepét.

Az egész emberiségnek szép örömmünnepe ez, a melynek nyugalma a magunkbaszállásra és arra int, hogy elmélkedjünk a léleknek mirajtunk és mibennünk — egyéni és társaséletünkön — egyaránt gyakorolt hatásán.

Örömmünnepe a pünkösöd szép ünnepe — különösen korai voltánál fogva, az idén — mert tavaszi örömmünnepe az, ünnepe a virágzásnak, a reménynek, a boldogító jövőnek, a hol minden csupa élet és gazdagság, s a hol már maga a természet is az Isten nagy művét hirdeti és dicsőíti. S örömmünnepeünk ez mindnyájunknak, mivel az igazság, a szabadság s a szeretet lelkének ünnepe. Bárcsak megszállaná elméinket s árasztana közöttünk több világosságot, nagyobb ethikai erélyt, fokozottabb munkakedvet a tökéletességre törekvésben most és mindenkori!

A könyvek könyvében az első pünkösödről azt olvassuk, hogy azon «mindnyájan egyakarattal valának együtt».

Együtt vagyunk-e mi mindnyájan mindenben és mindenütt egyakarattal? A társasélet szakadozott volta, a sok önző érdek előtérbe nyomulása, a számos elválasztó-fal az ember és ember, a vallásfelekezeti és vallásfelekezeti és a népek és nemzetek között: megadja erre a szomorú feleletet. A «béke az emberek között» s az «örök béke» a népek és nemzetek között ma is csak messze távolban lévő ideálja az emberiség fejlődésének.

Ha éreznők a pünkösödi léleknek — az igazság, a szabadság és szeretet lelkének — fuvalatát magunkban és miközöttünk: kétségeink oszladoznak, sebeink enyhülnek, a családi és társadalmi élet forrongó hullámai elsimulnának s megvilágosítva, megvigasztalva és megerősítve nézhetnénk a jobb jövőnek

elébe — az édes hazának és az egész emberiségnek szebb és jobb jövője elé, . . .

. . . mely után
Buzgó imádság epedez
Százszáz ajakán!

Mi azonban még mindig kétségeskedünk. Még mindig nem vagyunk *egyakarattal* együtt. Még mindig dül közöttünk a komoly törekvést meggátoló s a társadalmi életet nyugtalanító kicsinyeskedés. Még mindig ott ül sokan a szívén és ajakán a közöny, vagy az önérdék.

Pedig e pünkösödi lélek ma is meglebbenti galamb-szárnyait felettünk, hogy szívünket szent érzésekkel és komoly elhatározásokkal töltsse el s hogy újjászüljője legyen társadalmi életünk erőinek.

Ennek a léleknek gyöngéd fuwallata ma is körülleg mindnyájunkat, — de, sajnos, mi még mindig elzárjuk magunkat előle, mintha csak sorvasztó őszi szél volna az. Pedig lágy, rügyet és virágot fakasztó tavaszi szellő ennek fuwallata, a mely előtt, ha feltárnánk kebleinket: az — az igazság, szabadság és szeretet erejével — megenyhítené életünk zord telét, lombot fakasztana reményeink és törekvéseink hervadottnak indult fájára; s a lombot követné a virág, a virágot az édes, a gazdagon jutalmazó gyümölcs.

Félre tehát mindazzal, a mi a pünkösödi lélek eljövételének, valamint kebelünkben, ott-honunkban s társadalmi és közéletünkben való gyökeres meghonosulásának útjában áll! Félre a közönyvel, előítélettel és kicsinyeskedéssel!

Legyünk mindnyájan egyik a közös eszmékben, a közös célokban, a közös törekvésekben!

Pünkösödi lélek! Ez lesz és ez is legyen a Te diadalod!

(-k.)

A soóvári sófőzőről.

II.

Mint már előző cikkünkben is említve volt, a négy, tisztán magyar egyedűrség között hazánkban a sófőződé a legrégebb. Azaz már évszázadokkal ezelőtt kizárólagos joga volt az államkincstárnak az anyaföldben

levő só kiaknázni, nemkülönben só sósóvízből kiválasztani. Ebből következik az is, hogy másnak, pl. magánbirtokosnak sem szabad a birtokán só tartalmazó anyagokat ásní, sóforrásokat nyitni, sósvízből a só kiválasztani hatósági engedély nélkül. Kivételt az államkincstár csak ott tesz, a hol, mint pl. Erdélyben s Máramarosvármegyében lépten-nyomon sóforrások fakadnak fel s míg egyrészt azok használatának ellenőrzése ügyszólván kivihetetlen volna, másrészt a köznép szegénysége indokolja az államkincstárnak azt a méltányos eljárását, hogy e források sósvízének használatát a helyi lakosoknak díjtalanul megengedi. A mi Soóvárunkon az államkincstár a legszigorúbban gyakorolja sójövédéki jogát. Ily természetű engedményeket a helyi lakosoknak sem ad meg, mert a különben is nagy mélységű, sósvízzel telt aknából való termelés, a megdrágult üzemi kiadások folytán tetemesen költségessé teszi a termelést, másrészt a sójövédéki ellenőrzési szabályok érvényesítése nagyobb nehézséggel sem jár.

A termelést az államkincstár Soóváron jól szervezett sójövédéki hatósága útján gyakorolja, a mely hatóság, szemben a többi hazai hasonló sójövédéki hatóságokkal, éppen a termelés specialitásánál fogva, közvetlenül az államkincstárt képviselő m. kir. pénzügyminiszterium alá van rendelve. A soóvári sófőzőtelepről a termelt só mennyiségét a sóelárúító hivatalok veszik át s ezek eszközlik annak eladását is. Ilyen sóelárúító hivatal vármegyénkben kettő van: Soóváron és Bártfán.

Nem érdektelen annak megemlézése is, hogy míg régebben a kő só drágább volt, mint az akkori főzött só — a mint ez a fent idézett szaktanulmányból is kivehető — addig manapság a főzött só drágább. A só árát országos törvényünk ugyanis akként állapította meg, hogy a kő sónak ára a termelési helyen 100 kilogrammonként 9 ft, addig a soóvári főzött só ára 9 ft 50 kr. Természetesen, mi kis mennyiségben az üzletekben jóval drágábban jutunk ehhez az olyannyira szükséges konyha-cikkhez; ennek azonban nem éppen a kereskedő túl magas üzleti nyeresége az oka, hanem az, hogy a só-alapárhoz még hozzászámítják a szabályszerű kezelési költség-hányadot — mert hiszen a sójövédéki hivatalok kezelési költsége tekintélyes összegre rög —; hozzászámítják azonkívül, feltéve, hogy a sóelárúító hivatal nincs a sótermelési helyen, pl. Bártfán, a szállítási költséget, úgy, hogy már a további forgalmat közvetítő kereskedő is az alap-árnál drágábban szerez be, ehhez az árhoz adja még a saját üzleti nyereségének megfelelő összeget is. Innen van, hogy vidékenként különböző a konyhasó ára s természetesen a főt só ára mindenütt nagyobb. Mindig a termelési helytől való távolság dönt, miből az következik, hogy a soóvári sófőző-telepből — annak közelsége folytán — még

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Honvágy.

Visszavágyom, szülőföldem,
Vadregényes vidékedre,
Hol a kies völgy ölében
Kis ér szalad arra . . . erre.
S azt csobogja édes hangon:
— Mindenütt jó, legjobb otthon.

Visszavágyok feldúlt lelkem
Újra látni kicsiny házámat,
Melynek csendes tűzhelyénél
Sehol sem volt jobb világunk.
Hová szívem vágya úgy von . . .
— Mindenütt jó, legjobb otthon.

Hol ártatlan, gyermek-hittel
Oh! mi sokszor elhallgatám
Azt a mesét, tiúndér-regét,
Mit olyan jól tudott anyám.
Most is hallom, nem álmodom . . .
— Mindenütt jó, legjobb otthon.

Hol gazduram — nem tudom mért —
Néhanapján megkergetett . . .
Hol szemembe mertem nézni,
Látni vágyom kis kertedet.
Oly szép-e még, mint akkoron . . .
— Mindenütt jó, legjobb otthon.

Haza vágyom, haza, haza,
Messze a két hegyeken túl,
A hol bölcsöm ringott s a hol
Sírom is majd fölém borul.
Ott lelem fel békém, nyugtom . . .
— Mindenütt jó, legjobb otthon.

Kubányi Béla.

Úti jegyzetek.

írta: Dr. Mellórisz Béla.

I.

Felhangzik London utcai életének zaja kis szobámba, melynek ablaka szerencsére egy kis parkra, a «Torrington Square» pázsitjára s fáira néz s csak ezeknek még lombtalan ágai között a tér túlsó oldalán húzódnó komor ház-sorra, hallom a «Cabs», a «Hansom» s a százféle egyéb jármű kerekének dübörgését a kemény aszfalton, a soha meg nem szűnő, illetve mindig meg-megújuló hangversenyt a kintornáknak, utcai énekeseknek, — bár e tér, tekintve a Cityhez, tehát London idegrendszerének központjához, való közelségét, a csendesebbek s kellemesebbek egyikének mondható; — de kiragadom magam e zsvajból, e háztömegből, hogy képzeletemet, lelkemet odavarázsoljam az én kedves kis Eperjesemhez, hogy e sorokkal, mikben ideutazásomnak egyes érdekesebb emlékeit óhajtom papírra vetni, megosszam a látottak felett érzett örömet, gyönyörűségemet az *Eperjesi Lapok* t. olvasóközönségével!

Mintha még egyszer látnám Németország érdekes városait, miket útha ejtettem, mintha még egyszer végig-élném mindazt a szepet, mit láttam s megcsodáltam, midőn e sorokat írom!

Magam elébe kirakom asztalomra *Nürnberg*-ből hozott képeimet, levelezőlapjaimat, s magam előtt látom várfalait, bástyáit, hatalmas tornyait, német reneszánsz-stilusu házait ennek az érdekes, barátságos városnak, melyet oly gyönyörűséggel jártam be, s melyet elhagyni, hogy a modern Frankfurtot keressem fel, szinte nehezre esett!

Látom a Pegnitz folyót, — melynek nevét egy róla elnevezett középkori német irodalmi társaság révén a német irodalomtörténet is ösmeri, — mely két részre: «Lorenzer Seite» és «Sebalder Seite» nevű városrésze

osztja Nürnberget; látom az érdekes, erkélyekkel, kizugró ablakokkal, lépcsőzetesen felfelé keskenyedő oromzatokkal ékes ódon házakat, s látom a hatalmas várat, mely úgy megörizte egykori képét, hogy szinte várom, hogy felvonó-hídja előtt megszólaljon a jeladó kürt s a kinyíló kapun alabárdos kíséretével megjelenjék a várgróf, a Hohenzollern-ház valamelyik előde.

Nürnberg a kegyeletnek, a múlt idők dicsőségére való visszaemlékezésnek a városa! Sehol annyi híven, épségben megörzött emléke a múlt századoknak, sehol olyan ragaszkodás ez emlékek iránt, sehol oly tudata ez emlékek jelentőségének, mint itt. Nürnberg múltjában, s ha nem is kizárólag múltjából, mert hisz ipara igen magas fokon áll, de múltjából is él, hisz ezrével keresik fel az idegenek, kik mindenféle s elég magas belépődíjak képében tekintélyes összeget hagynak itt.

Nürnberg kegyelettel s független, nagyjelentőségű szerepléséhez méltó büszkeséggel gondol vissza múltjára és tisztelettel őrzi híres embereinek emlékeit; szobrot emel a híres Dürernek, Hans Sachsnek, Behamnak, s szülő-avagy lakóházaikat megörzi, fentartja. Majd minden házhoz történeti eseménynek emlékét, avagy a mondának ragyogó varázsát fűzi oda a nürnbergi ember, s lelkes büszkeséggel, öntudattal beszéli el a kíváncsi idegennek; házait a régiek mintájára építi, s megörzi városát úgy, mintha a rég letűnt századok életéből egy mozaik-képet szakítanának ki s állítanának elénkbe!

Egy darab történet ez, egy darab itt feledett, megörzött múlt; ha a vasúti állomásra jövet, a «Frauenthor» hídján a városba lépünk, úgy érezzük magunkat, mintha ez három századot áthidalva, a patriciusok büszke világába vezetne vissza, s szinte csodálkozunk, hogy a járókelőket a miénkhez hasonló modern öltözetben látjuk mellettünk elsielni!

Oly jól esik látni a kegyelet nemes érzetének megnyilvánulásait! Csak az a nemzet, nép, város, család

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

nekünk eperjesieknek is hasznunk van, ha meggondoljuk, hogy a szomszédos vármegyékben már 14—15 krt is fizetnek kilogrammonként, mi pedig 11 krt.

Megjegyzendő, hogy a teljes áron beszerzett kősóval való kereskedés az ország határain belül szabad, ellenben soóvári főzött só csak engedélyvel bíró árú, korlátolt mennyiségben árulhatnak. A soóvári sóhivatal magánfeleknek 5 kilogrammnál kisebb mennyiségben nem árúsít el s így is csak abban az esetben, ha az engedélyvel bíró kereskedők és a sóelárúsító hivatalok szükségletén felül a termelésből fennmarad.

Végezetül számokban is kifejezést óhajtunk adni arról, hogy hazánk egyetlen sófőző-telepének, a soóvári sófőzőnek évi termelése, termelvényének értéke milyen arányban áll az országos sótermeléshez? Előre kell bocsátanunk, hogy a természet sókincsekben is pazarul bánt el velünk, csak az a kár, hogy arányosabban szét nem osztotta a különböző vidékeken. Esem fogyasztjuk összes termelésünket, külföldre is kiviszünk belőle, a legnagyobb részt Bulgáriába; azelőtt Szerbia is fogyasztónk volt, utabban azonban Románia látja el hiányzó szükségletét. Évenként nagyjából ugyanazon mennyiségű só termelünk. 1897-ben összes sótermelésünk 1.717,110 méter-mázsát tett ki, melynek értéke 13.267.000 ft volt. Tekintve, hogy az összes termelési költség mintegy 2.500.000 forint, az államkincstárnak a sójövédékből 10 millió frton felüli tiszta jövedelme marad. Ha meggondoljuk, hogy az állami szükségletek ez idő szerint évenként felül az 500 milliót veszik igénybe államkincstárunkat, illetve az állam összes bevételforrásait, bizony be kell vallanunk, hogy a sójövédéki 10 milliónyi bevétel, mely hajdan egyik legjelentékenyebb bevétel volt — és akkor kevesebb is volt — ma szinte eltörpült s szerényen húzódik meg a milliók tömkelegében. De hogy el ne térjünk tárgyunktól, azt is ideiktatjuk, hogy az 1897. évi 1.717,110 méter-mázsás sótermelésből csupán 61,304 mm. jutott a soóvári sófőzőre 604,000 ft értékben. A termelési költség ugyanezen évben 63,242 ft-t tett ki, tehát méter-mázsánként 1 ft és 03 krt. Az ország összes sóbányáinak átlagos termelési költsége pedig méter-mázsánként ugyanezen évben csak 42-47 krt tett ki s ezzel azt is megmondottuk, hogy miért drágább a főzött só a kősónál. Ismételt hangsúlyozzuk azonban, hogy nekünk eperjesieknek mégis olcsóbb a soóvári főzött só, mint a távoli kősó, mert közel lévén, alig fizetünk szállítási költséget.

Az sem érdektelen, hogy 1897-ben hazánkban egy-egy lakosra 1021 kilogramm só jutott. Baj lett volna azonban, ha ezt a mennyiséget kinek-kinek személyesen kellett volna elfogyasztani. Ennyire még a túlságosan hevülő szívú amazonoknak sincsen szükségük; alaposan segédkeztek az elfogyasztásban más halandó lények is; de meg só nélkül némely iparág sem élhet, mert pl. már Fiumében 2423 kilogramm jutott egy lakosra és a hozzájuk tartozó — heringekre. Abban a reményben írjuk meg mindezeket, hogy olvasóközönségünk érdeklődésére számíthatunk s hiszszük, hogy jelen cikkünket nem fogja — sótalankodni mandani.

(—r.)

Az „E. T. és V. E.” ünnepe.

Mindig igaz örömmre szolgál, ha egy-egy derék, áldásosan működő egyesületünknek sikereiről számolhatunk be, mert úgy érezzük, hogy minden ilyen siker szükségképpen üdvös hatást gyakorol az illető egyesület belső életére s így közvetve üdvére és hasznára van annak is, a minek előmozdítása egyes egyesületeinknek olyan fontos és nemes feladatát képezi, a melynek lapunk is szerény, de őszinten munkása és előmozdítója kíván lenni: t. i. az általános társadalmi életnek!

Ebből a szempontból csupán a legteljesebb örömmel

érdemli meg és nyer el szép jövőt, a mely ösmeri az érzelmeik eme legnemesebbikét és megbecsüli nagyjainak nevét, emlékét!

Megnéztem az ódon várat, mely 1030 körül már létezett; festői szép, méltóságos! Érdekes része az a bástya, melyben a hajdani kínzóeszközöknek teljes gyűjteményét őrzik; mintha egy percze a múlt idők dicsőségének emlékeitől elkáprázott szemünk elé egy véres kéz komor fátyal húzna, mintha kegyetlen erővel széjjelszakítaná ábránd képeinket! Minden éremnek két oldala van, minden ragyogó fény mellett ott sötétlik a fekete árnyék!

Főkép egy darabja e ritka gazdagságú gyűjteménynek költi fel érdeklődésünket. «Die eiserne Jungfrau» a neve ez ördögi leleménnyel kieszelt kínzóeszköznek. Életnagyságnál magasabb női alak a középkori patricius-leányok öltözetében, vasból; kinyitható, s a mint szétárja karjait, elborzadunk: hosszú hegyes vaszögek merednek elénk! A politikai bűnösöket csukták be ide, s a vasszűz egy öleléssel szívét, szemét szúrta át foglyának!

Ilyen veszedelmesek voltak a nürnbergi hölgyek — a középkorban!

A vár melletti «Ölberg»-hez érdekes monda fűződik; elmondom, a mint hallottam.

Hidég Szilveszter-éjszakán ott didergett egy szegény paraszt, koldulva házról-házra, mignem a fáradságtól, éhségtől összerogy. Lázás álmában fényes öltözetű vadász áll elébe s résztvevőn kérdi, mi baja? Elmondja a szegény, hogy nyomorog, hogy düledező házikóján és egy vén diófán kívül semmije sincs. Az idegen megvizsgálja s igéri, hogy aranyat fog diófája teremni, ha hallgatást fogad. Késsz örömmel fogadja el az alkút a paraszt, s az ördögnek ajánlja lelkét, ha megszegné ígéretét. A csoda megtörtént, s aranydiót drága pénzen árulta a szerencsés pór, ki így a város irigyeltje lőn.

és elismeréssel emeljük ki azt, hogy az *Eperjesi Torna- és Vívóegyesület* május 14-iki zászlószentelési ünnepe és nyilvános tornagyakorlatai, ennek a kiváló egyesületünknek az életében, valóban ismét a legszebb sikert és előmenetelt jelentették és igazán nem győzünk elég elismeréssel adózni mindazokkal szemben, a kiknek odaadó buzgó munkája ezt a szép sikert biztosítani tudta.

Az elismerés — mindnyájan tudjuk — elsősorban az egylet nagyrődelmü elnökével szemben kell, hogy eltöltsse a mi lelkünket, a kit, a mint megszoktunk egész társadalmi életünkben őszintén szeretett és becsült összetartó középpontunknak tekinteni úgy ilyen összetartó kapcsolatnak tekintti őt az az ünneplő derék egyesület is, a melynek felavatott új lobogója is főképen az ő buzgalmat, ügyseretetét és áldozatkészségét fogja hirdetni szüntelen!

Déli 11 óra előtt felette díszes közönséggel telt meg a városi redut nagyterme. A karzatokat fényes hölgykoszorú foglalta el. Az első sorokban ott láttuk a hatóságok, egyesületek és intézetek képviselőit. Pontban 11 órakor *Szinyei Merse István* főispán, elnök foglalta el, a közönség élénk éljenci közben, az elnöki széket s egy nagy hatást tevő s gondolatokban gazdag megnyitó-beszédet mondott. Kiemelvén az egylet e rendkívüli ünnepélyének jelentőségét s sajnálattal konstatalván, hogy az egylet tiszteleti tagja: *dr. Berzeviczy Albert* v. b. t. t. a személyes megjelenésben akadályozva volt, hálás köszönetet mondott az ünnepélyen megjelent hatóságoknak, egyleteknek, elsősorban a testvéregyleteknek és nagyközönségnek, különösen kiemelvén a díszes hölgyközönséget, a melynek ily nagy számmal való részvétele mindenféleképpen emeli az ünnepély díszét és fényét. Majd részletesen szólt a testedés és testgyakorlás ügyének nagy jelentőségéről s az ennek elővitelére nézve éppen napjainkban is nagyobb hullámokat verő mozgalomról, s ez ügyek egyik hivatott bajnokának szavait idézve, reámutatott arra, hogy ebből mindnyájunknak ki kell vennünk a magunk részét, mert ez ügyeknek előmozdítása tényleg érdem és egyszermind fontos kötelesség mindnyájunkra. Fontos ez ügynek előmozdítása már csak azért, mert a tornaegyesületek vannak hivatva és képesítve kiválóan arra, hogy a társadalom tagjait minél közelebb hozzák és egyesítsék. Annál nagyobb örömmel látja azt, hogy Eperjes városának lelkes közönsége ily meleg érdeklődést tanúsít ez iránt az egylet iránt, a mi szintén csupán *Berzeviczy Albertnek* arra a szép mondasára emlékezteti, a melyet egyik utóbbi remek pohárköszöntőjében hallottunk, hogy t. i. «megszokta már azt, hogy csupán olyan eszmékért és czélökért hevüljön és lelkesedjék, a melyek e város közönségének lelkében visszhangra találnak». Örömmel és hálával jelentette azután azt, hogy a zászlószentelési ünnepnél a zászlóanyai tiszt elvállalására *Uharik Mátyás* lehetett szerencsés az egylet megnyerő, kinek megérkezéség a díszgyűlést, a közönség lelkes éljenci közben, felfüggesztette.

Keves vártatva ismét új erővel hangzott fel a jelen voltak élzése, mikor az egyik feltárt ajtón az elnök lépett be, karján vezetvén az ünnepély középpontját: a bájos megjelenésű zászlóanyát és kísérvé az egylet tisztviselői karától, — a másik ajtón pedig kettős sorokban az egylet működő tagjai léptek be, követvén a *Mattyasovszky György* által hordott igazán pompás új lobogót. A felavatásra került zászló, melyet közönségünknek volt alkalma egyik kereskedésünk kirakatában, hosszabb ideig megcsémélhetni, valóságos remeke a hímező-művészetnek. Egyik oldala nehéz fehér selyem, közepén az egyletnek, cser-koszorúval övezett, művészi kivitelű címerével; a másik oldal rézsüt-metszet kék és vörös mezejében az egyletnek jelszavai: «Erő, Épség, Egyetértés» tündökölnék, arannyal hímezett hatalmas betűkkel. Az egész lobogót gazdag aranyrojt környezi s szegleteiről nehéz aranybojtok csüngenek alá. A zászló csúcsa és rúdja is igen díszes kivitelű; különösen

Hiába faggatták, ostromolták kíváncsi kérdezősködéseikkel szomszédjai, titkát el nem árulta; a felesége kíváncsiságának azonban nem tudott ellentállni, elbeszélte kalandját. De nem soká késett a bűnhődés; a diófa elveszté aranyat termő erejét, s az ördög — mert ő volt a szilveszteri vadász, — eljött áldozatának lelkéért. Azóta minden évforduló éjfélen, a dombtetőn áll a paraszt, ragyogó aranydióval kezében, melynek csábos fénye azonban azonnal eltűnik, mihelyt közeledni akar hozzá valaki.

Megnéztem a «Germanisches Museum» gazdag kincseit, s elgondoltam, hogy tudnánk mi is eredménydús múltunkból dicsőségről regélő, nemzeti öntudatot nevelő múzeumokat teremteni, ha történetünk mezejét nem separte volna végig annyiszor a tatár, török, német pusztításnak s a belvillongásnak vihara!

Az ódon épületnek, mely hajdan kartausi kolostor volt, ablakait igen szép üvegfestmények ékítik; testületeknek és egyeseknek ajándékai. Az egyik falban, hármas ablak alján e fetiratot olvastam: «Gestiftet v. Seiner Kaiserlich Königlichen Hoheit, dem durchlauchtigsten Herrn Erzherg. Rudolf Kronprinzen von Oesterreich 1874». Felette három czímer; középső a magyar, de sisakkal és sisakdíszszel: patkót rágó strucczal, ettől balra Dalmácia három oroszánfejű pajza ugyancsak sisakdíszszel: fekete sasszárnyon oroszánfevel, és jobbra Horvátország koczkás címere, mely sisakdíszként sasszárnyon megismétlődik. Érdekeltek e festmények: magyar vonatkozásuknál és hibáiknál fogva.

Hazánkunk címere, jobban mondva annak egy része, a pályás mező, szerepel a vár «Kaiserzimmer» nevű termének mezejében is: a kétfejú birodalmi sas mellébe, az u. n. szív-pajzsba, oda van festve a vörössel és ezüsttel hímezészer vartott mező is, mintha mi V. Károly világbirodalmának tartományá lettünk volna!

a bevett szögek díszes pajzsalakú fejei tetszetősek, a melyeken az azokat beverők nevei vannak megörökítve.

A zászlóanyai tisztviselői karral együtt helyet foglalván, ismét *Szinyei Merse István* elnök lelkesült és lelkesítő beszéde következett, az egylet köszönetét tolmácsolta. Kiemelte, hogy az egyletet akkor, a mikor egy lelkes honleányt kért fel védnökének, az az ősrégi magyar szokás vezette, mely szerint minden fontosabb eseményhez a lelkes honleányok áldását és buzdítását kéri ki a honfiak s miután a felkért zászlóanyai, már az egylet rövid fennállásának ideje alatt is számtalan tanújelét adta az egylet iránt és ügyei iránt mindenkor érzett kegyes jóindulatának, bátorodott az egylet őt ennek a tisztségnek a szíves elvállalására felkérni. «S midőn ezért az eddigi sok jóindulatért, valamint a zászlóanyai tisztnek elvállalásáért utabban is az egylet legbensőbb, legodaadóbb hálaja felől biztosítanánk Nagyságodat, — így végezi nagy hatást tett beszédét, — van szerencsém egyszermind felkérni arra, hogy egyletünk nemes és magasatos czéljának látható jelét, új zászlókat, áldásával felavatni s abba az első szöveget beverni kegyeskedjék!»

A zajos tetszéssel fogadott szép beszédre a zászlóanya férje: *Uharik Mátyás* kir. törvényszéki bíró s az egylet érdemes alelnöke válaszolt és pedig az egész hallgatóságot teljesen lebilincselő, nemes hévvel előadott következő lelkes beszéddel:

«Méltóságos Elnök Úr! Melyen tisztelt Vendégkoszorú!

Kegyes szavaiért és azért a szíves üdvözlésért, melylyel feleségemet, mint az *Eperjesi Torna- és Vívóegyesület* zászlóanyját kitüntetni méltóztattak, fogadják úgy Méltóságod, mint összes mindnyájan feleségemnek — az én egyszerű szavammal kifejezett — mély köszönetét!

Az ő egyenes kívánságára mondhatom: szíves örömmel jelent meg egyesületünknek mai ünnepén, ezen a díszes helyen.

Hogy Önök, az egyesület tagjai, az ő szerény személyét tisztelték meg a zászlóanya díszes állásával, ezt ő éppen oly nagyra veszi, mint a milyen büszke arra, hogy ez a kitüntetés egy oly egyesület részéről érte, mely korszerű eszméjének utat tör e felvidéken, és mely rövid múltjában is már nem egy sikert aratott!

A büszkeség jogosultsága azonban elsősorban Önöket, az egyesület tagjait illeti meg azért, mert Önök egészséges szemmel éppen idejében felismerték: korunk bámulatos erőfelfejtése az emberi ész kihasználásában, mely rohamosan fogyasztja a test erejét, az ész produktív munkája termőkészetét! Nem csoda hát, ha most, több mint kétezer év elmúltával, nemzedékünk új erőt merítendő, ismét visszatér a természet amaz ősforrásához, mely Hellász fiait is egykor oly edzetté, oly világszólóvá tetté!

Ósmúlt honából tárul elénkbe a hét görög bölcs alkotásának képe.

A széthúzó elemek tömörítésére, az állam eszméjének megszilárdítására irányult törekvés bölcsőjében nőtt nagyra az olympiai játékok világraszólt jelentősége.

A győző diadalát hazája győzelmének tekintették, mert szülőltje képviselte az erő felsőbbiségét!...

... Azóta évezredek váltották fel egymást a léthen és a megsemmisülésben.

Csupán az emberiség nagy törekvése őseink alkotásainak továbbfejlesztésében, marad egy!

A tudás, a felvilágosodás szelleme, különösen e leáldozó évszázad második felében, mely szédítő gyorsasággal, milyen merész szárnyacsapásokkal emelkedett fel a jelen magaslatára!

Csak az a kérdés: vajjon a testnek megviselt szervezete fog-e továbbra is lépést tarthatni e nagyratörő kor egyre fokozódó követeléseivel?!

... Ezért fordítanak a nyugat népei a testre is oly kiváló gondot!

És ezért vált szükségessé, hogy ezt az ő példájukat mi, magyarok is kövessük!

A szobák falai közé ékelt közkutatás ügye is mily üde, friss légkörbe lépett, a mióta ifjúságunk a szabadban is rendszeresen fejlesztheti izmait, ügyességét, bátorságát!

Nos hát! Ezt az egészséges életmódot, a nagy problema megfejtőjét, az iskolák falain túl is, egyetértően tovább folytatnunk kell!

Társadalmunk vezetői is számot vetettek már azzal!

Elég, ha csupán rámutatok Atzél Béla bárónak, a legfelső helyen is elismeréssel találkozott amaz eszméjére, mely szerint fővárosunkban egy nagyszabású sporttelep létesítését — milliókra menő pénzbefektetéssel — tervezi.

Vajjon minek?...

Ugyanannak, a mi Méltóságodat is az *Eperjesi Torna- és Vívóegyesület* megalapítására indította!

Annak, hogy közelebb hozza egymáshoz a társadalomnak legkivált ifjabb osztályait, hogy elterelje figyelmüket a kedvtelések kóros kinövéséitől és hogy a test erői edzésére, az ellentálló képesség fokozására s az egészség istápolására szoktassa a magyar közönséget! Ime! az *Eperjesi Torna- és Vívóegyesület* is ugyanezt a célt szolgálja!

Ezért lehetnek Önök annak megalkotására méltán büszkék!

Ezért kéri a zászlóanya is az avatás ez ünnepi pillanatában zászlónkra, mint egyesült törekvésünk gyönyörű jelképére az Isten áldását!...

«Erő! Épség! Egyetértés!»...

Ezek az aranszavak, melyeket e zászló hirdet, lelkesítsenek mindenkor nemcsak minket, hanem utódainkat is!

Emeljük hát e zászlót magasra!

Lobogtassuk önérzetesen!

Hirdesse büszkén az Önök alkotását!

Szörjön fényt, szeretet vezérünk páratlanul nemes buzgalma!

És rójják le sikerei városunk művelt közönségével szemben is hálánkat a szíves felkarolásért!

Legyen úgy!

A nagy hatást tett és zajos tetszést aratott szép beszéd végzetével a zászlóanya remek hízműsű szalagot kötött a lobogóra s majd kezdetét vette a szögek beverésének ünnepélyes szertartása. Az első szöveget *Uhlarik Mátyasné* zászlóanya verte be, azzal az ő nemes lelkületéhez annyira illő jelmonddal, hogy «Isten áldása legyen rajtad!» A második szög dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t.-é s az egylet tiszteleti tagjé volt, a melyet *Szinyei* elnök szép szavak kíséretében — vert volt be az ő képviselőtében. Harmadiknak *Eperjes sz. kir. város* következett, mely ezúttal a Kör alapító-tagjai sorába lépett s melynek képviselőtében *Mandics Ede* polgármester a következő hatásos szavak kíséretében tette meg a kalapács-ütéseket: «Tisztelt ünnepi közönség! Eperjes sz. kir. város közönsége nevében illesztem e szöveget a zászlóba!... E lobogón, a három jelszón kívül, mint a mi szeretett városunk nevében is, három E betű ékeskedik. Legyen e három betű határozott, háromszoros biztosíték arra nézve, hogy az e zászló alatt küzdők — bármily messze, bármily távol legyenek is tőlünk — egyről: *Eperjéről* nem feledkeznek meg soha! Mi pedig, kik ez ifjú egylet működését, lelkesedését magunk is lelkesedve figyeljük meg s folyton meleg érdeklődéssel nézzük, az egyletről már most is büszkén mondjuk, hogy:

«Mint a katonának: harc a legfőbb vágya, — Zászló! Egyleted is... csak a csatát várja! — Fel tehát!... Lengj büszkén s hajnikid szedjenek Reád s Eperjesre... babért, dicsőséget!...»

Majd erre a *Budai Tornaeget, a Budapesti III. ker. Torna- és Vívóegylet, a Budapesti Tornaklub, a Kassai Sportegylet, a Lőcsei Vívó- és Tornaeget, a Magyar Testgyakorlókör, a Nemzeti Tornaeget, az Óbudai Tornaeget, a Possonyi Tornaeget és a Tornászok Egyesülete* verték be megbízottai útján a szöveget, kik után *Bielek László* és dr. *Schmidt Gyula* alapítótagok következtek, utóbbi *Mattyasovszky György* képviselővel. A díszes sort az egylet négy főtisztviselője, u. m.: *Szinyei Merse* elnök (Jellegje: «Egyetértés tegye éppé s erőssé egyletünket, s a nemzeti összetartozandóság érzelmé vesesse mindenkor diadalra e zászlót!») *Dobias Ede* és *Uhlarik Mátyas* alelnökök s *Fethé Ferenc* titkár és művezető zárták be, a kiket, az egylet felvirágoztatása körül szerzett bokrös érdemeikért, a közönség lelkesen megjelölt. Ki kell emelnünk, hogy a *Budai Tornaeget, az Óbudai Tornaeget* és a *Tornászok Egyesülete*, testvéri érzelmeik kifejezésül, díszes szallagot is küldöttek a lobogóra, a melyet az egyletek megbízottai a szög beverés alkalmával arra fel is illesztettek.

A minden ízében lélekemelően sikerült szép ünnepet ugyancsak *Szinyei Merse István* főispán elnöknek meleg szavai rekesztették be, a ki ismételt hálás köszönetet mondván mindazoknak, a kik az egylet e magas ünnepét előmozdítani s megjelenésükkel annak fényét emelni sziveskedtek, a díszgyűlést bezárta. A szép szavak után pedig az ülőhelyéből felemelkedett közönség lelkesedéssel hallgatta végig az *Eperjesi Dalosegyesület* által igen szépen előadott Himnuszt.

A délelőtti ünnepélynek méltó folytatását képezték, a d. u. 3 órakor a katonai gyakorlóterén, nagyszámú s díszes közönség jelenlétében végbement gyakorlatok, a melyekben az egylet buzgó tagjai a possonyi kerületi versenyen leendő részvételüket mutatták be; a legszebb reményekre jogosítva mindnyájunkat a részvétel diadala tekintetében. Közönségünk élvezettel nézte végig az annyira szabatos szabadgyakorlatokat, a 100 méteres síkfutást, a diszkosz-vetést, football-játékot s többször zajos éljenekkel adott kifejezést tetszésének és elismerésének.

Az egylet életében ez örökké feledhetetlennek maradó szép ünnepéről szóló megemlékezésünket pedig hadd végezzük azzal, hogy a felavatott díszes lobogóra illeszszünk reá mi is egy soha el nem hervadó koszorút s kössük ezt az őszinte örömmel virágaiból a felett, hogy az egyletnek az élete ilyen fejlődésre jutott, valamint a legteljesebb tisztelet és elismerés virágaiból mindazokkal szemben, a kiknek ennek a fejlődésnek a létrehozatalában érdemük van.

Vármegyénk és városaink.

Anyakönyvvezetők. Sárosvármegyében a jernyei anyakvi kerületbe *Czirbusz Lajos* körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a hanusfaluiuba *Nádaskay Miklós* helyettes segédjegyzőt, a felsőszvidnikibe *Ackermann Sándor* helyettes s.-jegyzőt s végül a szinyeibe *Saárossy István* helyettes segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezték ki és a jernyei anyakönyvvezetőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízták.

Közigazgatási bizottság. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága május hó 14-ikén Tahy József alispán elnöke alatt rendes havi ülését tartotta, melynek főtárgyai a következők voltak: *Vármegyei alispán* jelentette, hogy április hó folyamán a rendszerinti ügyforgalom mellett a vármegye közigazgatásának rendes menetét semmi nehézség sem akadályozta. *A kir. pénzügyigazgató* jelentette, hogy április hó folyamán adókból s egyéb kincstári járulékokban összesen 120,275 frt 13¹/₂ kr folyt be, 18,552 frt 25¹/₂ krral több, mint a múlt év hasonló havában. Jelentette egyúttal, hogy a III. osztályú kereseti adónak 1899—1901. évekre szóló kivétele április hóban vette kezdetét s azt még ugyanezen hóban a kissebeni és a giráltyi adóhivatali kerületekre nézve be is fejezték. *A kir. tanfelügyelő* részletes jelentést adott az április havi

iskola- és óvoda-látogatásokról. Jelentéséből továbbá kitűnik, hogy Tót-Raszlaviczán, hol állami óvoda iskola nélkül már régebben fennáll, a vallás- és közokt. m. kir. miniszterium állami elemi iskolát is állított fel, mely működését legkésőbb 1900. év január havában megkezdi; azonkívül Lemesen és Kőszegen új állami iskolaépületeket építenek s jelentékeny renoválás és átalakítás alá kerül a héthársi áll. elemi iskola is. Április hó folyamán ismét négy tanító, illetve tanítónő fizetése államsegéllyel kiegészített s ugyancsak négy gör.-kath. elemi iskolai tanító fizetésének hasonló módon leendő kiegészítése elvileg elhatározva lett. Az első ötödés korpótlékok államségély útján Bodnár István, Kocsán János, Mácza Ödön, Szabó Antal, Malinovszky István, Malinovszky Istvánné, Sztulyakovits József, Katrenics János, Demeter István, Fleischmann Mór, Fleischmann Mórné és Schnürmacher Adolf elemi iskolai tanítók, illetve tanítónők elnyerték. Sárosvármegye alispánja a zeneegyletdíj-alapból a jernyei és kapivágási róm.-kath., a kecskői és rosztokai gör.-kath. elemi iskolák szükségleteire összesen 281 frt 08 krt utalványozott; végül az eperjesi iparos- és kereskedelmi tanonciskolák összesen 1000 frt államsegélyben részesültek. *A vármegyei tisztifőorvos* jelentése szerint a közegészségügy április hónapban a törvényhatóság területén kedvező volt és az előző hónapoz viszonyítva, javulás állott be. *A m. kir. államépítészeti hivatal* képviselője jelentette, hogy április hóban az állami közutak jókarban voltak, valamint a törvényhatósági közutak is — daczára a rendkívüli esőzéseknek — egyes kisebb szakaszok kivételével, kielégítő karban vannak.

Eperjes sz. kir. város pénz- és gazdaságügyi szakosztálya május 17-ikén látogatott ülést tartott, *Mandics Ede* polgármester elnöke alatt. A gyűlés elfogadta és közgyűlés elé terjeszteni határozta az Eperjesi Szépítési Egyesület közbenjárásával készült új szabályrendelet-tervezetet a községi fűszőlőről és a város befásításáról. Tárgyalta és megvizsgálta a szintén közgyűlés elé terjeszteni határozta a városi kórházi, valamint árvapénztári számadásokat. Több bor-nagykereskedőnek felszámolását a városi tanács amaz ajánlata ellenében, a melyet a fogyasztási adók előnyösebb kezelése ügyében, mint a fogyasztási adóknak házilag kezelője tett, azzal a javaslattal terjeszti a szakosztály a város közgyűlése elé, hogy mivel a felszámolásból kitetszik, hogy a borkereskedők a maguk részéről a tett ajánlatban foglaltakat el nem fogadták, ez az ajánlat, természetesen, önmagában megszüntnek tekintendő s a felszámolás tárgyalanná vált. Végül *Kassimir István* rendőrnek 33 évi hűséges szolgálat után, a szakosztály havi 12 frtnyi kegydíjat hoz javaslatba.

A város jogügyi szakosztálya május hó 18-ikán ülésezett, ugyancsak a polgármester elnöke alatt. A szakosztály letárgyalta és közgyűlés elé terjeszteni határozta azt a szabályrendelet-tervezetet, a mely — mint ezt annak idején jeleztük — a város egészségügyi bizottsága által már elfogadtott s a mely a város egészségügyi tekintetben való haladásának kétség-telenül egyik felette fontos tényezője lesz. A szakosztály meleg elismeréssel jutalmazta a szabályrendelet megalkotására irányuló tevékenységben is a polgármesternek mindenre kiterjedő figyelmét és buzgalomát.

Városunk képviselőtestülete május hó 20-ikán közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról, tekintettel lapunk zártára, a következő számban hozunk tudósítást.

Zárlat. Sz. kir. Bártfa városban a szarvasmarhák között a lépfene, Gulyvész községben a loállomány között a takonykór ragályos betegség megállapítottán, a nevezett városban és községben és pedig Bártfán május 5-ikétől 14 napi, Gulyvészen máj. 3-ikától 60 napi udvar-, továbbá a Péchújfalván április 21-ikén megállapított vesztétség miatt Tolcsemes, Újfalu, Gombosfalu, Nyársárd, Úsz-Peklén községekben ugyancsak április 21-től kezdődőleg 40 napi községi-zárlatot rendeltek el az említett állatfajokra.

Ragályos állatbetegségek Sárosvármegyében 1899. máj. 10-én: *Vesztétség:* Bártfa 1 u., N.-Sáros 1 u., Péchújfalu 1 u., Radács 2 u., Szedikert 1 u.; összesen 5 község 6 udvar. *Takonykór és hőrféreg:* Gulyvész 1 udvar. *Sertésorbáncz:* Kakasfalu 1 u., Kerekért 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. *Sertésvész:* Alsó-Sebes 1 u., Fulya 1 u., Kis-Sáros 1 u., Magyar-Jakabfalva 1 u., Tót-Soóvár 1 u., Vörösvágás 1 u.; összesen 6 község 6 udvar.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet közgyűlést május 31-ikén d. u. 3 órakor tartják meg az *Erzsébet-árvaház* nagytermében.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylettől dr. Zorn Vilmos kassai kir. jogakadémiai tanár, az egylet nyomtatványait kérte, mit az egylet elnöksége készséggel bocsátott rendelkezésére. Május 15-ikről a nevezett kiváló tudós emberbarát, meleg levélben köszönte meg a nyomtatványok megküldését, a melyben az egylet történetéről ezt írja: «A díszes kötet a birtokomban levő hasontárgyú számos évkönyv, értesítő stb. között valódi unikum és roppant fáradozás gyümölcse. Nagy figyelemmel olvastam és számos igen érdekes részletről szeretem tudomást.» A nemesszív emberbarát ezalkalmából 5 frtnyi kegyes adománnyal gazdagította az egylet pénztárát, mit az egylet ezúttal is köszönettel nyugtáz.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya június 5-ikén d. u. fél 3 órakor ülést tart.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Dr. Wlassics Gyula v. b. t. t., vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a Kör tiszteleti tagja, meleg elismerő levélben köszönte meg a Kör részéről megküldött Évkönyvet.

A Kör elnöksége ujjában meleg hangon írott levelet kapott az Országos Képzőművészeti Társulattól, melyben a rendezendő képzőművészeti ügyében megindított tárgyalások ismét előbbre jutottak. Az igazgatóság arról értesítette a Kör, hogy ez a maga részéről hajlandó mindent megtenni a vállalkozás sikere érdekében. A kiállítást nagyobbszabásúnak óhajtva rendezni: a rendelkezésre álló helyiség méretei felől kér tájékoztatást. A Kör több megszerezhető helyiséget fog a Társulattal javaslatba hozni, illetőleg bejelenteni.

A vármegye alispánja — a vármegye közönségének már többször említett határozata értelmében — 5930 sz. átiratával 300 frtot tett át a Kör népvéleli szakképző intézményi pénztárába. Az összeg a szabályrendelettel létesített vármegyei közművelődési alpnak képezi felhasználható jövedelmét, melyet alispán a szabályrend. 4-ik §-ában felsorolt célok megvalósítására, valamint óvónők és tanítók jutalmazására, szegénysorsú tanulóknak tankönyvekkel és a hiányosan felszerelt iskoláknak taneszközökkel leendő ellátására kíván fordítani. Felkéri az alispán a népvéleli szakképző intézmény, hogy a F.-Svidniken tervezett új kisdudóvó felállítására részletes előterjesztést tegyen s kilitásba helyezi, hogy ennek alapján az annak létesítésére előirányzott 500 frtot is ki fogja utalványozni.

A Kör igazgatóválasztmánya május 16-ikán *Szinyei Merse István* főispán elnöke alatt népes gyűlést tartott. Elnök a legmelegebb szavakkal emlékezett meg arról az általános sajnálatot és részvétet keltő gyászesetről, a mely *Kyss Géza*t, Körünk alapítóinak egyik legkiválóbbját s egyszersmind az egylet egyik legtevékenyebb és legbuzgóbb tagját, ragadta el az élők sorából. Jelezte, hogy Körünk nevében az elnökség a koporsóra díszes koszorút helyezett s az igazgatóválasztmány tagjai a temetésen résztvettek. A jelentést a gyűlés helyesléssel vevén tudomásul, az elhunyt emlékéért, valamint az elhunyt felett érzett legőszintébb részvéttel és sajnálatot jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta. Elnök ezután részletes jelentést tett az utolsó igazgatóválasztmányi gyűlés óta történtek és az ő részéről tett lépések felől, mely jelentést a gyűlés általános helyesléssel vette tudomásul. Elhatározta ezel kapcsolatban a gyűlés azt, hogy az *Eperjesi Dalosegyesület*hez egy átiratot intéz, melynek szövegét egyhangulag megállapította. Az 1898-ra vonatkozólag megjelent *Évkönyv* bemutatása alkalmából az ig.-vál. a titkárnak köszönetét és elismerését nyilvánította. Köszönettel vette tudomásul a vármegyei közgyűlésnek és várm. alispánnak a népvéleli szakképző intézmény működését annyi elismeréssel méltató határozatát, illetve átiratát s elhatározta, hogy ezért az alispánhoz köszönő-iratot intéz. Titkár indítványára megállapította a néh *Pusztay János* által a soóvári óvoda javára tett alapítvány alapítólevelének szövegét. Majd az egyes szakképzőintézmények jelentéseinek kapcsolatban megállapította a magyar-irodalmi szakképzőintézmény javaslatára a hirdető *pályázat* szövegét. Tárgyalta az Orsz. Képzőművészeti Társulattal az ősszel rendezendő *képzőművészeti* ügyében ujjában kelt igen szíves levelét, a melyben nagyobbszabású képzőművészeti rendezést óhajtja s több helyiségnek a javaslatba hozatalát kéri. A gyűlés elhatározta, hogy javaslatba hozza, illetve meg fogja szerezni a millenniumi képzőművészeti használt összes helyiségeken kívül esetleg a Társadalmi Egyesület első emeleti baloldali két nagyobb termét, valamint a vármegyei háza nagy- és kistermét is. A gyűlés, több jelentéktelenebb ügynek az elintézésével, az elnök élénk életetése közben ért véget.

Pályázat. Az *Eperjesi Széchenyi-kör* igazgatóválasztmányának 1899. május 16-ik napján tartott gyűlése ezennel pályázatot hirdet egy *a tudományok bármelyik ágából tetszés szerint választható, népszerű, ismeretterjesztő felolvasásra.* A pályamű terjedelme olyan legyen, hogy felolvasása háromnegyed-, legfeljebb egy óránál többet igénybe ne vegyen. A pályázatban csupán az Eperjesi Széchenyi-kör tagjai vehetnek részt. A pályadíj: 100 korona. A pályadíj csupán tartalom és külalak tekintetében irodalmi színvonalon álló műnek lesz kiadható. Az idegen kézzel, sorszámozott lapokon írott és névrető jellegű levélkékkel ellátott pályaművek 1899. október hó 1-éig a Kör titkárnál nyújthatók be. Elkésett művek figyelembe nem részesülnek. A pályanyertes s esetleg megdicsért műnek a Körben való felolvasatásáról, valamint kinyomatásáról a Kör gondoskodik; ennek megtörténteig szerző ez irányban nem intézkedhetik. Eperjesen, 1899. május 16-ikán. Az *Eperjesi Széchenyi-kör* igazgatóválasztmánya.

A «Kaschauer Zeitung» május 16-ikán megjelent 57-ik száma, a Kör évkönyvének megjelenése és ismertetése alkalmából, igen meleg elismerő szavakkal méltatja a Kör működését s ennek további sikerei érdekében is szerencsekívánatait tolmácsolja. A nemzeti kultúra benső szeretetétől áthatott szép szavak igazán jóleső érzést és hálás köszönetet ébresztettek a Kör minden barátjának kebelében.

HIREK.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Felségadomány.* Ő cs. és apostoli kir. Felsége a viskózi templom építési költségeinek fedezésére legf. magánpénztárából 100 fjt segélyt engedélyezett. — *Dr. Vályi János* eperjesi püspök néhány napi tartózkodásra Szerednyére utazott. — *Petrásovsky Leo* valkói lelkész, *ösv. Hunyady Lászlóné* kegyúrnó praesentája alapján, *Világhra* nevezetett ki lelkész. — *Csiszárík Vazul* jarembinai k-tanító *Orlora s Kacsmar György* mergekai tanító *Andrejovára* nevezettek ki rendes kántortanítókká. Az ekként megüresedett jarembinai és mergekai kántortanító állomásokra f. évi június 20-ikáig pályázatot hirdettek.

* **A VI szab. kir. városi ev. esperesség** számvizsgáló-bizottsága ifj. *Draskóczy Lajos* lelkész és *Farkas Lajos* takarékpénztári vezérigazgató elnöklelte alatt, május hó 16-ikán a koll. díszteremben ülésezett és beható vizsgálat alá vette a területén levő ev. egyházközségeknek múlt évi számadásait. A számvizsgáló-bizottságnak többi tagjai *Veller Károly* Kassáról, *Raisz Edé* kir. főmérnök és *Mayer Endre* koll. theol. tanár Eperjesről voltak.

* **Berzeviczy Albert** v. b. t. tanácsos, kinek Itáliáról írt nagy műve oly méltó feltűnést keltett, Olaszországban tett újabb tanulmányútjáról a napokban érkezett haza. Ez újabb tanulmányútjában, főleg Nápolyban és a délvideken tanulmányozta a művészeti emlékeket.

* **Kitüntetés.** Örömmel s a kitüntetett érdemei iránt érezett elismeréssel közöljük, hogy *Richnauvsky Nándor* kir. törvényszéki irodaigazgató, a negyven évi hű szolgálatok jutalmául alapított érdemmel lett kitüntetve.

* **Kinevezés.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter a magyarországi kincstári erdőket kezelő erdőtisztviselők létszámába, a soóvári erdőhivatalhoz a következőket nevezte ki: *Gura Károlyt* a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába erdészszé, *Buhescu Terentius* a XI. fiz. osztályba erdészjelölté, *Orosz Tamást* erdőgyakornokká.

* **Eljegyzés.** *Buhescu Terentius* soóvári erdészjelölt eljegyezte *Würsching Bertát* Soóvárott.

* **A tisztikert** május 15-ikén nyitotta meg, *Pokorny Armin* kassai hadtestparancsnok jelenlétében, házi-zredünk derek tisztikara. A szép számú közönség, a katonai zenekar gyönyörű játéka mellett, tánczra is perdült s esti 8 óráig mulatott együtt. Költséget és fáradságot nem kímélő áldozatkészséggel tartja fenn tisztikarunk e kert, melynek művelt közönségünk által való minél tömegesebb látogatását olyan szíves örömmel veszi. A kertben tartandó zenét mindenkor a laktanyára kitűzött lobogó jelzi. A legmelegebben ajánljuk a tisztikerti összejöveteleket közönségünk szíves figyelmébe.

* **Greguss-ünnep.** Elismeréssel adtuk már hírül, hogy jogakadémiánk derek ifjúsága *Greguss Ágost* születési házáat díszes márványtáblával jelöli meg. Az ez alkalomból rendezendő ünnepélyre a következő meghívót bocsátották ki: «Meghívó. Az »Eperjesi Joghallgatók Testület«-nek »Irodalmi Osztály«-a, a Kollégium épületének, mint *Greguss Ágost* szülőházaának a testület által emléktáblával történt megjelölése alkalmából — a theologiai testület énekkarának szíves közreműködésével — június hó 4-ikén d. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében *Greguss-ünnepélyt* rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja az Irodalmi Választmány. Műsor: 1. Elnöki megnyitó, tartja: *Istók Zoltán*, az Irod. Osztály elnöke. 2. »Greguss Ágost emlékezete«, ez alkalomból írta: *Kubányi Béla* koll. főgimn. tanár, szavalja: *Osztermann Ernő* joghallgató. 3. »Visszapillantás Greguss Ágost életére és irói működésére«, írta és felolvassa: *Kis Jenő*, az Irodalmi Osztály titkára. 4. Beethoven: »Isten dicsőségére«, éneklő a *theologiai testület énekkara*, alkalmi szövegét írta *Porkoláb Gyula* hittanhallgató. A szép ünnepélyre legmelegebben kikerjük a közönség szíves figyelmét és érdeklődését.

* **Az eperjesi kir. törvényszéknél** május 27-ikén tartják meg az árlejtést az esküdtbírói helyiségek átalakítására és helyreállítására s azok felszerelési tárgyainak előállítására.

* **Gyász.** Vettük és őszinte részvétellel közöljük a következő szomorú-jelentést: »Kriebel Elek és neje Mittermann Zsófia, valamint gyermekeik: Etelka, Aladár, Berta és Dezső; továbbá Kriebel Sarolta és férje Gulácsy Béla, leányuk Margit és férje Jeszenszky Pál s gyermekük Márta; nővére Urbán Jozefin, valamint az összes rokonság nevében szomorodott szívvel tudatják a legjobb anya, nagyanya, anyós, szépanya és nővér ösv. *Kriebel Erőné* szül. *Urbán Sarolta* úrnőnek élete 79. évében f. hó 14-ikén délelőtti 9^{1/2} órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. hó 16-ikán, délután 4 órakor fognak a VI. Felsőerdősor 12-ik szám alatti gyászházból, a róm.-kath. egyház szertartása szerint ünnepélyesen beszenteltetni és a kerepesi-úti temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 18-ikán délelőtti 10 órakor fogja a terézvárosi plébániatemplomban az Úrnak bemutatni. Budapest, 1899. május hó 14-ikén. Béke lebegjen a megboldogult hamvai felett!»

* **Halálozás.** *Tarkeői és tavári Taly Kálmán* szül. *iharosberényi Somogyi Berta* halt meg május 17-ikén Kassán, hosszas szenvedés után, életének 62-ik évében. Az elhunytat, kinek halálát vármegyénkben is széleskörű rokonság gyászolja, május 19-ikén helyezték örök nyugalomra.

* **Sorozás.** A május 13-ikán városunkban megtartott sorozás eredménye az idén kevésbé kielégítő volt. 108 eperjesi védőköteles közül csak 21-et találtak alkalmasnak. Ebből 4 önkéntes. Idegen védőköteles 34 került utóállításra, s közülök 8-at soroztak be. A

sorozás bevégezte után a katonai bizottság a városi katonai ügyosztályt vizsgálta meg, s mindent a legnagyobb rendben talált.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** május hó 16-ikán tartott választmányi ülésén köszönetét és legbensőbb háláját fejezte ki *Uhlarik Mátyás* nének, a zászlóanyának, hasonlóan a katonai térparancsnokságnak, hogy oly szíves volt a katonai gyakorlóteret a zászlóavatási tornaünnepre átengedni. Elhatározta, hogy a diszközgyűlés jegyzőkönyvét másolatban, dísztagjának, dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. tanácsosnak megküldi. *Szinyei Mersé István* elnök indítványára a zászlóavatási tornaünnep bevételeinek felerészét a kir. kath. főgimnáziumi ifjúsági tornakörének ajánlotta fel. Köszönetét fejezte ki *Ghüllány József* kir. tanácsosnak és *Eperjes sz. kir. városnak*, hogy alapító-tagjai sorába lépett Zászlótartónak megválasztotta *Mattyasovszky Györgyöt*. Elhatározta, hogy üdvözli a Tiszafüredi Torna-Klubot, mely megalakulása céljából, egyleti alapszabályokért fordult a választmányhoz. Végül — tekintettel a június 3-iki jogászmajálisra — jun. 4-re tervezett versenyt és kirándulását elhalasztja s *Mattyasovszky György* vezetése alatt egy vígalmi bizottságot küldött ki, mely a kérdéses kirándulás és verseny napját meghatározza és a rendezéssel járó ügyeket elintézte.

* **Az »E. T. és V. E.«** 28 főből álló csapata május 19-ikén a délutáni vonattal indult útnak, hogy résztvegyen a pozsonyi ker. tornaversenyben. A vasútnál számosan jelentek meg, hogy az elutazóktól búcsút vegyenek. *Szinyei Mersé István* főispán, az egylet elnöke, az ünnepélyes búcsú alkalmával, meleg szavakkal intezett az elindulókhöz, őszinte elismerésének adván kifejezést a tagok által a verseny ügye iránt tanúsított élénk érdeklődésért s diadalt kívánván a lelkes csapatnak. *Uhlarik Mátyás* és *Dobiás Edé* al-elnökök egy nappal később utaztak a csapat után, a melynek mi is őszinte lélekkel kívánunk sikert és diadalt!

* **Az Eperjesi Kuglizó-társaskör** május 21-ikén, kertjének villamosvilágítással megvilágított helyiségeiben, *Semoligovics Szilárd* elnöklelte alatt rendes évi közgyűlést tart, a melyen az elnöki jelentésben, a számvizsgáló-bizottság munkálatait s a jövő évi költségvetésen kívül több folyó-ügy kerül tárgyalás alá. Aznap este ugyanott a társaskör tagjai közvacsorára gyűlnek össze. Lefolyásáról jövő számunkban részletebben referálunk. A közgyűlésre ezúton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét, a mit ez a szépen fejlődő társaskörünk meg is érdemel.

* **Jogakadémiánk tanári-kara,** május 15-iki rendes gyűlésében, behatóan tárgyalta azt az emlékiratot, a melyet a kar megbízásából a dékán, az egységes jogi államvizsgálatok tárgyában készült s bizalmasan a kar-nak is megküldött törvényjavaslat-tervezetre készítet. A terjedelmes munkálatot a kar egyhangulag magáévá tette s azt a miniszteriumhoz felterjesztési határozván, dékánnak az elkészítésért elismerését és köszönetét fejezte ki. A kar az emlékiratot, kéziratképen, ki is fogja nyomtatni.

* **Jogász-majális.** Az eperjesi jogásztestület f. évi június hó 3-ikán Czemeté-fürdőben majális rendez, melyre a nagyrövidű közönséget ezúttal tisztelettel meghívja. Táncc kezdete 6 órakor. Külön meghívók nem küldetnek szét. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Hazafias ünnep.** A plavniczi róm.-kath. népiskola május hó 15-ikén, az ezeréves honfoglalás emlékünnepélyét tartotta meg. A 250 gyermek ünnepi ruhába öltözött, nemzetiszínű zászló alatt, párosan indult el a templomba, hol az istentisztelet alatt az ifjúság az e célra az egyházmegyei püspök által megküldött énekeket ajátossággal énekelte. Istentisztelet után a növendékek ép oly rendben a felkorszított, nemzetiszínű zászlócskákkal, valamint »Ezer éve« s »Isten áldd meg a magyart« felirattal díszített tantermükbe tértek, a melyben az ünnepély következő sorrendben folyt le: *Lux Elek* plébános, mint iskolaszéki elnök szívhez szóló magvas beszéddel ecsetelte az ünnepnek magasztos célját. A tanuló-ifjúság énekelte Kólcsey »Himnusz«-át, mely után *Gajdos János*, az iskola derek s a Széchenyi-kör pályázatán elért sikereiből is előnyösen ismert tanítója ez alkalomra írt »A honfoglalásról« szóló emlékbeszédét tartotta meg. Ezután 15 tanuló, felváltva fiúk és leányok, elszavalták a Hazáról és a Királyról szóló különféle verseket. Majd a tanuló-ifjúság énekelte az »Ezer éve« című dallamot. Két leányka a Haza felkaszorított és nemzetiszínű zászlócskákkal díszített felképe előtt, elmondta a földrajzi és történelmi nevezetesebb mozzanatok, melynek végével az ifjúság énekelte a »Szózat«-ot és az »Üdv s áldás lengje át e szép s dicső hazát« című dallamot. Majd a plébános-igazgató mély érzéssel mondotta először magyarul, aztán, hogy a nép is megértse, tótul, a püspök által ez alkalomra megküldött remek imát, melyet a gyermekek utána mondtak. Végezetül az ifjúság szent énekekkel zárta be az ünnepélyt s a plébános-igazgató szép beszéddel megköszönte úgy ez ünnepélyben résztvevő vendégeknek, mint a község lakóinak a megjelenést. Megjegyzendő, hogy június 8-ikán, az 1848-iki törvények szentesítésének emlékünnepét s egyúttal évzáró ünnepélyt fognak tartani. Magunk részéről melegen üdvözöljük a hazafias iskolát és annak ugyanlyen intézőségét!

* **Mezőgazdasági szesztermelők és hízlalók értekezlete Nyitrán.** A felvidéki szesztermelőket és hízlalókat ez úton is kéri a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület, hogy a f. május hó 30-ikán d. e. 10 órakor Nyitrán tartandó értekezleten lehetőleg valamennyien megjelenni sziveskedjenek, miután a jövő évi termelési időnyre szóló kontingens biztosításáról és a pozsonyi kivitelű hízlaltmarha vásár tervezéséről lesz szó. Mind-

két kérdés annyira fontos, hogy egyetlen egy mezőgazdasági szesztermelőnek vagy hízlalónak sem szabad elmaradni. Jelentkezni lehet a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkáranál.

* **Zola Emil,** a világhírű francia regényíró, ismeretlen magányában megírta »Termékenység« (Fecondité) című legújabb regényét. Az egész művelt világ feszült érdeklődéssel várja a regény megjelenését, mely francia, angol, német és magyar nyelven fog május hó 18-ikán — egyidejűleg — először megjelenni. A félszázados jubileumát megülni készülő *Pesti Napló*, bár nagy anyagi áldozatok árán, megszerezte a mű magyarrá való fordításának és kiadásának jogát, s így Zola e legújabb érdekesítő regénye a többi idegennyelvű nagy lapokkal egyidejűleg, azaz május hó 18-ikán fog a *Pesti Napló* hasábjain megkezdődni.

* **A Szent-Lászlóhegyi** ujonnan restaurált s hat fürdőkáddal és egy vendégszobával ellátott mulatóhelyet pünkösdi ünnepén adják át rendeltetésének. Derek városi tanácsunk és helybeli tisztikarunk buzgó áldozatkészsége folytán, a létesített pompás új úton, ez a remek fekvésű hely könnyen megközelíthető s a legnagyobb mértékben alkalmas a tömeges társas-kirándulásokra. Új vendéglőse a legnagyobb figyelemmel fogja a közönség igényeit kielégíteni. Hiszszük, hogy közönségünk a nyári hónapok alatt sűrűn fogja e felséges kilátást nyújtó szép helyet fölkeresni.

* **Dr. Holénia Gyula,** városunk egyik kedvelt, fiatal orvosa, május hó 22-ikétől kezdve a Kináisz-féle fürdőben hidegvíz-kúrát rendez be, a melyre közönségünk figyelmét e helyen is felhívjuk.

* **Szeszkontingens.** A felvidéki mezőgazdasági szesztermelőknél, a május hó 30-ikán d. e. 10^{1/2} órakor Nyitrán, a városházán tartandó értekezletből, egy memorandumot fognak felterjesztetni a földmívelésügyi és pénzügyi miniszteriumhoz, melyet a Felvidék összes mezőgazdasági szesztermelői aláírnak. A memorandumban megjelölve azokat a módokat, melyek segítségével a mezőgazdasági szesztermelők a jövő időnyre teljes kontingenst nyerhetnek. A memorandumot aláírni, illetve az értekezleten megjelenni akarók jelentkezzenek mielőbb a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkáranál.

* **Tanulmányi kirándulás.** A kassai állami felső kereskedelmi iskola közelébb tanulmányi kirándulást rendezett Eperjesre és Soóvárra, mely alkalommal az iskolai ifjúság az intézeti igazgató és tanári-kar vezetése alatt megtekintette az Eperjesi Népbank tulajdonát képező országos hírt kályhagyárat s ezután Soóvárra rándultak ki; ott alapos tanulmány tárgyává tették az állami sóműveket is. Mindkét helyen a tanuló-ifjúságot, valamint a kísérő tanárokat a legszívesebben fogadták. A kályhagyárban a gyár főkönyvelője kalauzta a kirándulókat s ugyancsak ő, valamint az egyes munkavezetők a legapróbb részletekig megmagyarázták és beemutatták az agyag feldolgozását. Soóvárott pedig *Harmancsok György* bányatanácsos személyesen vállalta el a vezető szerepét és előzékenységgel ismertette az üzemet a legapróbb részletekig. A tapasztalatokban gazdagon visszatért ifjúság és tanári-kar hálás köszönetét fejezte ki úgy a szíves fogadtatásért, mint a készséges kalauzolásért és a felvilágosító érdekes magyarázatokért.

* **Hemerka Kassán.** Sajnálattal vegyes örömmel adunk hírt arról, hogy *Hemerka Ulrikot*, Bártfa város kitűnő zenei talentummal bíró föttemplomi karnagyát, a kassai székesegyház orgonistái állására hívta meg az említett város tanácsa. Örvendünk az igaz tehetségnek e szép megtisztelése felett, de őszintén sajnáljuk távozását annak, a ki Bártfa város műértő közönségének annyi kiváló műfelvezetőt szerzett mindig s a ki az ottani közművelődési és társadalmi érdekeknek egyik legerősebb előmozdítója volt. Sajnálattalunk csak az enyhíti, hogy nem messze távozik mitőlünk s hogy így művészetének élvezői fogunk maradhatni a jövőben is.

* **A Kassai Fehérkereszt-Egylet** javára május 16-ikán rendezett jótékonycélú műkedvelő színelőadás, a legvérmesebb reményeket túlhaladóan sikertűt erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt. Hír szerint a szép előadást meg fogják ismételni.

* **»Egy régi magyar ráolvasás«** cím alatt a *Magyar Nyelvőr* májusi füzetében érdekes közlemény jelent meg *Vikár Béla* fővárosi írótlól, a Kalevalának, közönségünk előtt is jól ismert, jeles tollú fordítójától. A Széchenyi-körben tartott felolvasások egyik helybeli barátja magánkönyvtárában kezebe akad egy debreczeni 1611-iki kiadású Verbőczy-féle latin- és magyar-nyelvű tripartitum, a melynek első lapján a XVII. század kézírásában egy úgy nyelvileg, mint tárgyilag felelté érdekes és tanulságos ráolvasás található. E ráolvasás eddig még nem ismert vonása a mi ősi hitünknek s a betegségeket gyógyító istenasszony imádsásával s a Nap-tisztelettel függ össze. A közlemény teljes szövegében közli és magyarázza a ráolvasás érdekes emléket.

* **»Az egészség megóvása és a betegségek gyógyítása«** címen dr. *Palócs Ignác* 22 ábrával illusztrált kötetet bocsátott közre, a melyben kiváló orvosi szakértelemmel szól a különféle betegségekről, valamint ezek természetes gyógy módjáról. Alapelve az, hogy: »A fizikai és diétetikai eljárásokat alkalmazzuk elsősorban gyógyításra, az orvosságok pedig esetleg kiegészítő szerepet játszhatnak és csak akkor adjuk őket, ha igazán szükségesek«. A 221 lapra terjedő érdekes művet, mely e természetes gyógyítás összes eszközeit részletesen tárgyalja, ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **A villamvilágítás** rohamos terjedése — nagy előnyességénél fogva, — a *Siemens és Halske-cég* által létesített számos berendezések fényes sikerénél fogva is vált közmeggyőződésé hazánkban is, hogy a mesterséges világítások közt a legszebb, legjobb és legjutányosabb a villamvilágítási módszer; ezé az első

és a jövő; ennek bizonyítékai, hogy már Magyarországon igen sok városban be van vezetve a villamvilágítás s igen sok helyen most van folyamatban annak létesítése; mert ott, ahol a világítási módszereket alaposan tanulmányozták, felismerik, hogy a villamvilágítás a legcélszerűbb. A Siemens és Halske-cég nemcsak hazánkban rendezett be számos villamvilágítási és erőátviteli telepet, hanem a Keleten is nagy elterjedést biztosított magának; az utóbbi időben Szerbiában létesített számos berendezést, még pedig oly sikereket, hogy ezek elismerésül I. Sándor szerb király a Siemens és Halske cég nevében, annak budapesti vezetőjét, Wiedenker Béla-t a szent-Száva-rend arany keresztjével s Molnár Lajos mérnököt pedig ugyanazon rend lovagkeresztjével tüntette ki. Legutjában ismét Uzice város bízta meg a Siemens és Halske-céget villamvilágítási és erőátviteli berendezéssel, mely a vízerő kihasználásával, mintegy 20 kilométer távolságról vezetve, a világításon kívül egy most épülő nagy fonó- és szövőgyár gépeinek hajtására is fog szolgálni.

* **Katonai lóvásár.** A miskolci cs. és kir. 7-ik számú lóvásár-bizottság folyó évi június 3-ikán d. e. 7 és 12 óra közt katonai lóvásárt fog Eperjesen tartani.

* **Tolvaj kocsis.** *Lipjancs András* kocsis, özv. *Löwenstein Adolfné* kárára, teherszállító-kocsijáról ellopott egy zsák búzát 8 frt értékben, melyet Nagy-Sároson az erdőben rejtett el.

* **Elveszett.** Özv. *Leitereg Ignác* bejelentette a rendőrségnél, hogy május 14-ikén a tornaverseny alkalmával elvesztette kettősfedelű női aranyóráját, mely felső lapján a közepén fekete van zománcozva.

* **Lopás.** *Divald-Rödler Hermin* kárára ismeretlen tettes május 8-ikán ellopott egy ezüst-kanalat és egy ezüst-villát. A rendőrség megindította a nyomozást.

* **Vesztett eb.** Az április hó 21-ikén városunkban garázdálkodott eb, mint a budapesti állatorvosok akadémiája közli, tényleg vesztett volt.

* **A kassa-oderbergi vasút** közelébb tartott igazgatósági ülésen előterjesztették az 1898 évi zárószámadvást és elhatározták, hogy a huszonkettedik rendes közgyűlést június 6-ikára hívják egybe. A közgyűlésnek előterjesztendő jelentés megelégedéssel utal arra a körülményre, hogy a legutóbbi években öröndetesen emelkedő üzleti bevételek az 1898. évből is, az előző év bevételeivel szemben, lényegesen szaporodtak. Az 1898. év összbevétele ugyanis 8.211.803 frt 29 krt, a kiadások összege 4.419.728 frt 08 krt, az üzleti felesleg 3.792.075 frt 11 krt tett. Az 1897. év 7.882.714 frt 16 krt bevételével szemben tehát 329.089 frt 13 krt. bevételi többlet, vagyis 417% emelkedés ered, míg az 1898. évi 3.792.075 forint 11 krajczárnyi üzleti fölösleg az 1897. évi 3.691.074 forint 64 krajczárnyi fölösleggel szemben 101.000 frt 47 krt, vagyis 274 százaléknál növekedést mutat. Az 1898. évi 3.792.075 frt 11 krt üzleti fölösleg folytán a lejárt évre nézve első ízben állt be az az öröndetes eset, hogy a kassa-oderbergi vasút magyar vonalaira szükséges állami kamatbiztosítást a vonalak saját jövedelmei teljesen fedezik, sőt, hogy a magyar államkincstártól aranyban igénybeveendő állami kamatbiztosításnak majdnem fele, azaz 320.618 frt 40 krt. aranyban az osztrák vonal e fölöslegéből nyerhet fedezetet.

* **Családtörténeti értesítő.** A «Nagy Iván» cz. család-történeti értesítőnek megjelent az I. füzet. Szerkesztők és kiadók dr. Komáromi András és Pettkő Béla (Budapest, I. kerület, V. Országos levéltár). Az értesítő megjelenik augusztus és szeptember kivételével minden hó 1-én, s előfizetési ára 5 frt. A tartalmas füzet érdekes közleményei: «A Perényiek a mohácsi vész előtt» dr. Komáromi Andrástól; Címleírások a királyi könyvekről; Magyarország családai: 1. Verthes-aljai Verthesy; 2. Bátor Sigrá; 3. Vörösmarty, a költő családja; 4. Benkő; 5. Alsódraskóczy Morav; 6. Lászlóffy. «Az 1754-iki országos nemesi összeírás (Abatújvármegyével kezdődik). A kiváló szerkesztők, kik országos levéltári tisztviselők s jeles szakértők, biztosítékot nyújtanak arra, hogy a mily kitűnően, minden művelt történetbaráttra nézve vonzóan van összeállítva az első füzet, ép oly tartalmas, sőt tartalmasabb lesz a többi is. Melleg ajánljuk közönségünk figyelmébe és érdeklődésébe!

* **Bucholtz György**nek a Tátráról szóló s 1719-ben írt kéziratát, a melynek felfedezéséről közelébb adunk hírt, mostan sajtó alá óhajtkák bocsátani s jövedelméből a szerzőnek emlékét megörökíteni hivatott alapot kívának létesíteni. A mű egy példányának az ára 1 korona lesz, a sajtó alá rendezők azonban remélik, hogy tekintettel a létesítendő alap céljaira, a közönség felülfizetések és adományok által lesz szíves ez alap létesítését előmozdítani. Örömmel üdvözöljük az elhatározást a melyet kétségtelenül szép eredmény fog követni s a mely a Tátra történetének megírásában valóban igen szerencsés lépést jelent, közkinccsá tévén ennek egyik legfontosabb forrását: Bucholtz «Das weit und breit erschollene Zipser Schnee-Gebirge» című érdekes és fontos művét.

* **Csatlakozás a galicziai vasutakhoz.** Egyik fővárosi lapunkban olvassuk, hogy a bártfai vasutat Koniecnaig, a határszéli állomásig nemsokára kiépítik. A vasút onnan Oszló felé csatlakozik az összes galicziai vasutakhoz. Galicziában már régen megvan az ehhez szükséges tőke. A határig építendő huszonkét kilométernyi vasútvonal egy millió kétszáz ezer forintba fog kerülni. A terveket a bártfai vasúti osztálymérnökség már elkészítette.

* **A főváros látványossága.** Mindazok, a kik Budapestre utaznak, ne mulasztják el a monarchia páratlan legnagyobb árúházát, a fényesen berendezett Párisi Nagy Árúházat (Kerepesi-út 38., a Népszínházzal szemben) megtekinteni. E csodaszép árúházban — a hol száz meg száz villamos-lámpa szórja a fényt,

valóságos tündérkertre varázsolván át a kimondhatatlan sok csillogó-villogó tárggyal felhalmozott árúházat — óriási a választék a külön-külön osztályokba beosztott: háztartási cikkek, teljes konyhaberendezések, vasbutorok-, műipar- és díszműárúk, nász- és alkalmi ajándékok, női- és férfi ruhaneműekből, egyáltalán mindenféle cikkekkel, melyek itt jobban és olcsóbban szerezhetők be, mint bárhol. Az árak szabottak, miáltal túlkövetelés ki van zárva. A Párisi Nagy Árúház kívánatra ingyen és bérmentve küldi nagy képes díszárjegyzékét, mely az összes cikkek nagy részét magában foglalja. A megrendelések naponta pontosan és lelkiismeretesen teljesítenek és meg nem felelő árúért a pénz visszaadatik.

* **Új fuvarlevelek.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy azok a fuvarlevelek, a melyek az 1893. évi január 1-én életbeléptetett vasúti fizletszabályzatnak megfelelő alakban 5 és 1 kros bélyegjegyekkel állítottak elő, május 1-sején túl is, azonban bezárólag október végéig felhasználhatók legyenek, illetőleg a vasúti állomásokon úgy a bel-, mint Ausztriával való forgalomban ez időpontig elfogadhatók legyenek. Azontúl a már elkészített korona- és fillér nyomással ellátott fuvarlevelek jönnék forgalomba.

* **Hűtlen kocsis.** Sliszilfeld Lázár zborói lakos kocsisát *Buzás János* sóért küldte a bártfai sóhivataltba, a hűtlen cseléd azonban a nagyobb mennyiségű sóért járó jelentékeny összeggel útirányt változtatott s Budapestre szökött.

* **A pálinka halottja.** Ismét egygyel szaporodott azoknak a szerencsétleneknek a száma, kiket fékezhetlen szenvedélyük rendszeren idő előtt elemészt. *Juricsán István* ó-ruzsini lakos május 12-ikén alig birt már betámolyogni Stern Herman korcsmájába. Miután fizetni képtelen volt, természetesen kapott még egy adag pálnikát. Alig lépett ki azonban a helyiségéből — ösztönszerűleg friss levegő után vágyakozva, — halva rogyott össze a nyílt utcán. A megejtett orvosrendőri boncolás kiderítette, hogy halálát a szeszital mértékletlen élvezete okozta.

* **Leletlen kivándorlásra bujtogatók.** A fő- és székvárosi rendőrség újabb leletlen kivándorlást követítőket fogott el *Wellesz Ignác* és *Flecker Mór* személyében, a kik a keleti pályaudvar tőzsomcsócságában berendezett «irodájuk» útján ez év január 15-től március 15-éig száztizennöt földművest utaztattak busás haszon mellett Amerikába. Utasik nagy része katonai kötelezettségének se tett még eleget s nagyrészüknél útlevél se volt. A kivándorlottak legnagyobb részét felvidéki magyar és tót, valamint galicziai földművesek voltak. A kivándorlókat drága hajójegyekkel látták el s a «czégnak» minden kivándorló után 5 frt jutalékot is fizetett a brémai hajóársaság. Leletlen üzelmekért most már másodízben kerültek büntetés alá, a mely remélhetőleg olyan mértékű lesz, hogy el fogja venni kedvüket a további «vállalkozás»-tól.

* **A házalási ügy országos szabályozása.** A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium elhatározta, hogy törvényhozási úton egységesen szabályozza a házaló kereskedelem ügyét az egész országra nézve. A minisztérium már megkezdte az ügyre vonatkozó helyi rendeletek, panaszok és egyéb adatok egybegyűjtését.

* **A kassai löversenyek** az idén június 18-ikán, 19-ikén és 20-ikán lesznek. Nevezések zárónapja: június 10. A versenyfélételek Pallaghy Béla verseny-titkártól Kassán tudhatók meg.

* **Villamos-vasút Kassán.** Mint értesülünk, Kassán villamos-vasút létesítésén fáradoznak. A villamosságot felsővezeték szolgáltatná. A városi tanács most tárgyalja a tervet s valószínűleg már a legközelebbi idő alatt hozzáfognak a kiépítéshez.

* **Telefon Kassára és Miskolcra.** A budapest-miskolc-kassai telefon ügyében a kereskedelmi miniszter értesítette a miskolci kereskedelmi kamarát, hogy kötelező ígéretet az építés időpontjára nem tehet, de — elismervén Miskolc és Kassa városának fontos érdekét: törekedni fog, hogy e két várost az országos távbeszélő-hálózatba minél előbb, lehetőleg már az 1900-ik évben bevonják.

* **A katonaképzés reformja.** Bécsi forrás szerint a közös hadügyminiszter rendelettel szándékozik megvalósítani azt a tervet, a mely néhány hónappal ezelőtt a katonaképzés reformja ügyében fölmerült. A terv az, hogy a gyalogsági hadapród-iskolák első három osztályában, és a katonai főreáliskola három osztályában — kivéve a katonai tárgyakat — ugyanazt és ugyanúgy fogják tanítani, mint a polgári reáliskolákban. Az első osztályban már az ősszel megkezdődik ez a reform. A nem katonai tárgyak tanítására ötven okleveles tanárt alkalmaznak.

* **Selyemgyár Késmárkon.** Schuh H. és Társa bécsi cég Késmárkon selyemgyárat akar építeni, ha a város lehetővé teszi a gyár felépítését és pedig ingyen telek adományozásával és 200,000 frtnyi törlesztés kölcsön kioszközlésével. A város képviselőtestülete csak az első feltételt hajlandó teljesíteni.

* **Kirándulások a Magas-Tátrába** és a Csorbaitóhoz. A folyó évadban minden vasárnapon és ünneppon, továbbá minden szombaton és ünnep előtti napon három napig érvényes menettérti jegyeket fognak kiadni Kassa és Eperjes állomásokról Poprád-Felka (máj. 1.—szept. 30-ig) és Csorbátó (jun. 15.—szept. 15-ig) állomásokra, és pedig: Kassáról vagy Eperjesről Poprád-Felkára II. o. 3 frt, III. o. 2 frt; Csorbátóra II. o. 4 frt 20 kr.; III. o. 3 frt 20 kr. A Csorbátói fogaskerekű vasúton azonkívül f. é. június hó 15-től szeptember hó 15-éig bármely napon lesz állított árú

menetjegyek adatnak ki, még pedig: Csorbától Csorbátóra 1 frt, Csorbától Csorbára 75 kr., Csorbától Csorbátóra és vissza 1 frt 50 kr.; továbbá Csorbátóra és vissza: Iglórol II. o. 2 frt 80 kr., III. o. 2 frt 20 kr. Poprád-Felkáról II. o. 1 frt 64 kr., III. o. 1 frt 50 kr. Tátra-Lomniczról II. o. 2 frt 40 kr., III. o. 2 frt. A menettérti jegyek 3 napig érvényesek és valamennyi személyszállító vonatra érvényesek.

* **Kétéves énekesnő.** Az amerikai lapok sokat írnak most egy csodagyermekről, a kéteszandós *Mildred Estellar*ról, a kinek bámulatos zeneérzéke van. Az első hallásra a legnehezebb dal élékeli, s e mellett hangja oly édesen cseng s oly kifejező, hogy megremegteti a szívet. A csöpp teremtés, a kinek rendkívül fényes jövőt jósolnak, már nyilvános hangversenyt is adott, most pedig természetesen szüleiével, hangverseny-körítára indul. Ennek a csodagyermeknek közölte az arcképet a *Budapest* egyik közlebbi száma. Egyáltalán a *Budapest*-nek nagy érdeme, hogy nemcsak a napi eseményeket illusztrálja, hanem a hazai és külföldi nevezetesebb egyének arczaival is megismerteti olvasóit. Ezekre rug évenként a közölt illusztrációk száma. Tagadhatatlan, hogy ezen a téren egyedül áll a *Budapest* a napi-sajtóban. A «Budapest» képes politikai napilap terjedelméhez képest rendkívül olcsó: egy hónapra 1 frt; negyedévre 3 frt. A megrendelések és előfizetések a *Budapest* kiadóhivatalához, Budapest, IV. Sarkantyús-utca 3. sz. alatt küldendők. Ugyanott kívánatra mutatványszámokat is lehet kapni.

* **Minta — érték nélkül.** Egyik vidéki laptársunk e cím alatt a következő mulatságos sorokat közli: «Egy jól szerkesztett miskolci laptársunk érdekes és modernnek mondható újítást hozott be a magyar hírlaphirdetések terén. Első oldalon a tárcza alatt egy vászonárúház hirdetését közli, a mi még nem volna új dolog, ha egyszersmind a hirdetésben a jó vászonból is nem közölné mutatványt. Minden példányra rá van ragasztva egy darabka vászon, s alányomatva: «Eredeti végből vágott minta». Ez az amerikai újítás igen érdekes arányokat ölthet, ha tovább fejlesztek. Eljön az idő, a mikor majd gőzcséplőgépeket és benzomotorokat fognak mintaképpen közölni, ügyes biciklikereskedők minden példányhoz egy biciklit ragasztanak, a szabók pedig könnyű tavaszi felöltőket. Így majd a rotációs-gépek is tökéletesednek, és nemsokára lesz olyan gép, a mely a hirdetések mellé néhány mintácskát is ragaszt, egy-két gözékét, varrógépet, odaesőpönt egy kis élelexirt, odaken egy kis hajkenőcsőt, melékel néhány kisebb méretű vasúti hidat, nem is szólva az apróhirdetésekről, a hol száradt rózsaszirmokkal, visszaküldött szerelmes-levelekkel fognak találkozni. Szóval haladunk, és idestova két hordár fogja házukhoz cipelni az újságot, a melynek a hirdetés része valóságos raktárrá fog változni. Az ember meg is él majd abból, ha egy lapra előfizet».

* **Nem pártcélokat,** hanem csupán igazi nemzeti érdeket szolgál a *Magyar Hírlap*. Közel egy évtizede már, hogy minden hazafias törekvésnek védője és támogatója. A vidék legkisebb jogának is épp úgy őre, mint a hogy a magánérdekeken felülemelkedve, nyilvánítja nézetét a legfontosabb országos kérdésekben is. Szerkesztője Fenyő Sándor. A szépirodalmi munkatársak élén Jókai Mór áll, az egész magyar nemzet minden időkre kiemelkedő büszkesége. A *Magyar Hírlap* rovatai gazdagok; tárczái magas irodalmi színvonalon vannak. Művészeti kérdésekben igazi tekintély. Előfizetőinek bizalmas jóbarátja. Segíti őket minden irányú kérdésben tanácsos, felvilágosítással a szerkesztői ülészetekben. S mindezen felül annyi kedvezményt ad előfizetőinek, hogy az példátlan a magyar hírlapirodalomban. «A század regénye» című albumát ingyen kapja meg minden új negyedéves előfizetője. Az idei könyvpiacnak nincs ennél érdekesebb terméke. A *Franczia Divatlap* című pompás divatlapot, valamint a *Kis Világ* című szép, képes gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a *Magyar Hírlap* előfizetői. A *Magyar Szalon* című remek folyóirathoz is kedvezményes áron jutnak az előfizetők. Tolstoj «Feltámadás» című nagyhírű új regényét közli most a *Magyar Hírlap*. Az eddig megjelent részt az új előfizetők díjtalanul kapják. A *Magyar Hírlap* előfizetési ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., 1 hónapra 1 frt 20 kr. A kiadóhivatal Budapestben van, V. kerület, Honvéd-utca 4. szám alatt.

* **Borkereskedők,** szállodások, vendéglősök, bormérők- és fogyasztási egyleteknek igen nehéz ez időben az utazók és ügynökök sok esetében drága közvetítése nélkül valódi bort biztosan és első kézből beszerezni. Azonkívül nem könnyű az országszerte vett szüretelési eredmény teljes ismerete nélkül azon vidéket és szőlőtermelőt felfedezni, hol a borvetel okszerű módon eszközölhető. Lapunk hirdetés részében találunk az érdekeltek egy oly szőlőbirtokos címét, mely teljes kezességet nyújt borai valódiságáért.

* **A Nagy Képes Világtörténet** második kötete megjelent. A munka Gyomlay Gyula kitűnő tudósunk, az új akadémikus nevét viseli homlokán, s a görögök történetét adja a római hódítás koráig. Eddig élt a görögség önálló nemzeti életet, eddig van külön története. De hatása ezután sem szűnt meg. Mósosítja a köztársasági Róma erkölcsét, újjalakítja eszméit. Később, Konstantinápoly alapítása után, egy egész új, külön műveltség fejlődik belőle, új vallási és politikai felleg: a bizanci. A görög szellem a középkorban sem szűnt meg politikailag hatni, s elég erős, hogy megtörje a keresztény világ egységét. Művészetek sem halt ki a nemzetélet megszűnésével. Maradványai teszik a Rómában fennmaradt műemlékek remekét, s mintegy örök kánonjai maradtak a művészetnek. Midőn a kereszténység ellene fordul e pogány emlékeknek, hanyatlás áll be a művészetben világszerte. S ha a kereszténység első századainak történetét nem ismerjük elég világosan,

annak egyik oka e művészi tespedés. A világ akkor lát újra nagy művészetet, midőn a reneszánsz fel-támasztja az antik emlékek kultuszát. E gazdag nép-szellemi életének legdúsabb időszakával foglalkozik Gyomlay könyve. A kötettel egyidejűleg jelent meg a nagy vállalat 25-ik füzeté, a melyben a görög rész kezdődik. A munkára felhívjuk olvasóink figyelmét. A könyvben a tárgy természeténél fogva tömérdek a szebbnél-szebb illusztráció és műmelléklet, úgy, hogy e kötet még sokkal gazdagabb, mint az első volt. A kötet ára díszkötésben 8 frt. Részletfizetésre is kapható. Egyidejűleg füzetekben is megjelenik. Kapható füzetben-ként 30 krét Révai Testvérek Irod. Int. Részvény-társaságnál, (Budapest, Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

* A «Kneipp-Ujság» 3. és 4. számában az ideg-ség, az asztma (nehézlégzés), a torokgyulladás és az aranyér gyógyításáról vannak írva a főbb cikkek. A «Házi gyógyszer-tár» rovatban különféle jó háziszerek vannak ismertetve. A «Levélszekrény» rovatban a legkülönfélébb betegségek gyógyítására nézve nyer az olvasó útmutatást. A *Kneipp-Ujság* újabb számai is annyira kitűnnek, hogy e lap járatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Megrendelhető a *Kneipp-Ujság* Budapest, X ker., Füzér-utca 19. sz. alatt, félévre 2 frtért, egész évre 4 frtért.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krtól méterenként — japáni, kínai stb. legújabb mintázatok — és színekben, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenként, a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

VASUTI MENETREND

1899. MÁJUS 1-TŐL.

Eperjesről indulnak a vonatok:

Abos felé:	Bártfa felé:
6 óra 15 perccor reggel	8 óra 20 perccor reggel
10 „ 15 „ „	5 „ 21 „ délután
2 „ 45 „ délután	8 óra 25 perccor reggel
3 „ 40 „ „	2 „ 20 „ délután
8 „ 45 „ este	5 „ 18 „ „

Eperjesre érkeznek a vonatok:

Abos felől:	Bártfáról:	Orlólól:
8:05 reggel	5:58 reggel	6:10 reggel
12:24 délben	(csak hétfőn)	9:55 „
2 órakor délután	1:57 délután	8:35 este
5:08 délután	8:25 este	
10:25 este		

CSARNOK.

A heraldika köréből.

Írta: **Dr. Meliorisz Béla.** (Folytatás.)

51. *Frenyo.* Kék mezőben három fehér halmon jobbra fordult, ágaskodó fehér egyszarvú látható. Sisakdísz: veres mezű félkar kardot emelve. Takarók: kék-arany, veres-ezüst. (A folyamodvány eredetije, melyben F. András a maga, valamint felesége Mártha, fiai Jakab és István, leánya Erzsébet, testvérei Tamás, György, Lőrincz, Márton, Lukács, továbbá Tamás neje Zsófia, ezeknek gyermekei János és Mátyás, nemkülönben Erzsébet — György felesége, — András, Mihály és Erzsébet, ezeknek gyermekei, valamint Anna — Márton hitvese, — és István, ezeknek fiai Lőrincz részére címéres nemes-levelet kér, s melyre 1666. decz. 10-iki kelettel az engedély reá van vezetve, F. Lajos eperjesi koll. tanár birtokában van.)

52. *Fuhrmann.* F. Andor eperjesi polgármester és általa első nejtől született Krutsay Camillától származott Ferencz András Béla nevű fia, továbbá második feleségétől sz. Krutsay Iréntől származott Imre és Andor Alajos nevű fiai, valamint Irén, Anna nevű leánya 1894. április 9-ikén Bécsben kelt oklevéllel nemességet, «váraljai» előnevet és a köv. címert nyerték: veres mezőben hármaz zöld halmon jobbra fordult, vörös nyelvű arany oroslán, koronázott ezüst oszlopot tart. Sisakdísz: ugyanaz növekvőn; takaró: veres-arany. (Eperjes címéresnek egyik részlete.) F. Andor birtokában lévő eredetiről.

53. *Füzy.* Kék felhőből kinyúló kar, markában görbe karddal, melylyel egy lebegő emberi törzs koponyájába vág; lebegő szőlőtőke, mely két ágba oszolva, fűrteivel és leveleivel a pajzs alsó részét foglalja el; félhold és csillag. (Turul» 1892: 4. füz.)

54. *Ganzaugh.* Címer adományoztatott 1760. évi június 17-ikén G. János és gyermekei: János György, János Sámuel, János Pál, Anna Mária és Mária Erzsébet részére. Leírása: felül pajzsfejen term. színű szem, pajzsfej alatt hasított pajzs; jobb veres mezőben zöld hármaz halmon term. színű kakas, bal kék mezőben zöld térből term. színű napraforgó, a jobb sarokban nyugovó nap. Sisakdísz: két ezüst bivalyszarv között

pajzsbeli kakas. Takaró: kék-ezüst, veres-arany. (G. József 1770. április 20-ikán szül., elhalt 1844. június 20-ikán; halotti címere.) Németországban a G.-család már a XIV. században várral bírt.

55. *Garnika.* G. Ignác ezredes, kinek neje Szinyei Merse Marianna volt, 1820. október 13-ikán emeltetett nemességre. Címere: vágott pajzs; felső mezőben két, egymással szembe fordult oroslán koszorút tart előlábával; alsó mezőben háromtornyú vár. Sisakdísz: három strucztooll. (1815-iki pecsétről.)

56. *Ghillanyi.* Nemesi címér: kék mezőben zöld alapon ágaskodó kettősfarkú arany oroslán, jobb-lábával kardot tartva. Sisakdísz: pajzsbeli oroslán. Bártói címér — melyet G. György, a magyar udvari kamara tanácsosa, valamint nejtől: br. Nadányi Zsófiától született fiai: György Antal és János György 1688. márczius 4-ikén kaptak — csak abban tér el a nemesitől, hogy az oroslán nem kardot, hanem a magyar szent koronát tartja, felemelt lábával. (Nemzet-ségi zsebkönyv.)

57. *Glös.* Címéres nemeslevelet a család 1563-ban nyert, mely elveszvé, 1649-ben új okmányt és címert kapott. 1563-iki címér: kékben hármaz halmon arany koronán jobbra fordult kettősfarkú arany oroslán, jobb-lábával három arany búzakalászt, baljával két veres strucztoollat emelve. Sisakdísz: növény arany griff strucztoollal és búzakalásszal. Takaró: veres-ezüst, kék-arany. Az 1649-iki címér: kékben zöld hármaz halmon term. színű darú áll, jobb lábával három fehér tollat tartva. Sisakdísz: darú három gémtollat tartva. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Nádori adományuk volt Királyfalvára. (G. Károly szives közlése és Nagy Iván: M. Cs. IV: 411. l.)

58. *Gombos.* Kék mezőben zöld hármaz halmon arany koronán term. színű, vörössel fegyverzett pelikán kiterjesztett szárnyakkal, nyaka arany nyíllal átlóve. Sisakdísz: ugyanaz. Takaró: kék-veres. E címér-leírásból, melyet a családtól nyertem, merőben eltér az, mely Nagy Iván többször idézett művének IV-ik kötetében olvasható. Nagy Iván szerint a család címere: kék mezőben zöld téren fekvő sárga bugyogós, vörös zekés, fej nélküli török, vörz nyakkal; fölötté fehér lovon zöld nyeregtakarón vörös öltözött, sárga csizmás, kalpagos magyar huszár vágat, jobbában kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronáján egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, nyakán nyíllal átlóve. Takarók: arany-kék és ezüst-vörös. Potemkin «Sárosvármegye leírása» című művében, valamint Nagy Iván a Buzinkay-, Tamásfalvy-, Fekete-, Pankotay-, Roskoványi-, Olsaviczai-, Salgó-, Mocsolyay-, Szent-Györgyi-, Pósalaki-, Ternyei-, Úsz- és Dobay-családokkal együtt a Gombos-családot is a Tekule-nemzettségéből származtatja; címérek azonban a Dobay-, Roskoványi-címérrrel semmi közös vonást sem mutat. G. Imre 1708. május 1-én báróságot nyert.

59. *Görgey-* és az ugyanazon törzsből eredő Sváby-család azonos címere: kék pajzsban, zöld alapon, lombbal koszorított és övedzett vadember, jobbában egy gyökereztől kiszakított lombos fát tart, balját csipőjére támasztva. Sisakdísz: a pajzsalak növekvőn. Takarók: veres-arany, kék-ezüst. (Csoma 7-ik cikke, a «Turul» 1891: I. füz.) A Sárossy- és Görgey-család címere látható S. Tamás és neje síremlékén, mely a kis-sárosi templom udvarának — hajdani temető-nek — udvarán van beépítve.

60. *Görgey.* Abaujmegye levéltárában II. Ferdinánd Bécsben, 1627. június 1-én kelt és 1628-ban Gönczön kihirdetett címéres nemes-levelének 1731-iki másolatát találtam, melyben bizonyos Végh aliter Geörgey Miklós (agilis) és neje Katalin, továbbá édes testvérei János és István részére a következő címert adományozza: vágott pajzs, felső kék mezejében fél föld-gömb (hemispharium?) és hold, alsó zöld mezőn veres és aranyszínű pajzs (instar laminarum). Sisakdísz: koronából növény fehér lovon veres mezű, fekete magyar fővegű, sárga csizmás ifjú vitéz ül, baljában a ló kantárszárait, jobbával kardot tartva. Takaró: kék-ezüst, arany-ezüst.

61. *Gundelfingen.* Vágott pajzs, közepén ezüst pólyával; felső mezőben egy, alsó mezőben két lilium. Németországi eredetű család, mely 1735-ben kapott magyar nemességet.

62. *Grünwald.* Jobbra dől pajzs kék mezejében, hegyével a pajzs felső szélének közepéig érő ezüst szarúfa, ennek nyílásában pedig ezüst csillag látható. Csőrös-sisak (sisakkorona nélkül) dísz: késsel és ezüsttel vágott, csukott sasszárny, kékben ezüst csillaggal. Takarók: kék-ezüst. Magyar nemesség, címér s «bártfai» előnév 1889-ben adományoztatott G. Béla és Ágostonnak. (G. Elek szives közlése.)

63. *Grynaeus.* Kék mezőben, zöld alapon áll egy veres övű, zöld kabátos, veres nadrágos, fekete süvegű és csizmájú férfi, földre eresztett botot tartva jobbá- val. Sisakdísz: jobbra fordult kettős farkú arany oroslán, két lábával zöld ágat (babér?) emelve, növekvőn. Takaró: fekete-arany. (G. András kis-szebeni h. bíró — szül. 1752. november 29., † 1823. január 25. — halotti címere.)

(Folytatása következik.)

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.** Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

Kitűnő sikorrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diätetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetenyekben vagy hűg, savas vese-homok és vesekövek képződésében** szenvednek.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A *Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.*

143—1899. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járás-bíróság 1898. évi V. II. 59/7. számú végzése következtében dr. Sonnenschein Simon ügyvéd által képviselt Pomikala János javára, **Kohányi István és t. ellen 50 frt s jár. erejéig 1899. évi márczius hó 24-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 360 frtra becsült lovak és tehenek-lől álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.**

Mely árverésnek a bártfai kir. járásbíróság V. 318/4. 1898. sz. végzése folytán 50 frt tökékövetelés, ennek 1897. évi január hó 5-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 40 frt 70 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Trocsányban leendő eszközlésére **1899. május hó 23-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Bártfán, 1899. évi május hó 10-ik napján.

Ifj. Mikler Sámuel,
kir. bír. végrehajtó.

25—1899. 2. V. II. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági kiküldött mint régrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó-törvényeseknek 33,850—1899. p. sz. árverést rendelő és a varannói kir. járás-bíróságnak 25—1899. 2. V. II. sz. kiküldetést tárgyazó vég-zési folytán dr. Schnegon Károly budapesti ügyvéd, mint csőd-tömeggondnok kérelme folytán, vagyonbukott budapesti építkezési vállalat: **Neuhauser és Rocken-stein** cég, volt mogyoróskai birtokos ellen csődleltárlag összeirt s 1444 frtra becsült többrendbeli szobabútorok, gazdasági eszközök, hintó, kocsi, szán, lószerszámok és a csőd-leltárban összeirt többféle más ingóságok, Mogyoróska köz-ségben az urasági kastélyban **1899. évi május hó 30-ikán d. e. 10 órakor** nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérő vevőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Varannón, 1899. évi május hó 9-ikén.

Sztankó László,
kir. kiküldött, mint végrehajtó.

Az alsóköri

16. számú ház

és a

15. sz. házhoz tartozó kert egyik fele

eladókn.

Felvilágosítás a tulajdonosnál kapható.

225—1899. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni kir. járásbíróságnak 1898. évi V. 295. sz. végzése folytán dr. Müller Bertalan eperjesi lakos felperes részére **Péchy Antal** péchújfalvi lakos alperes ellen 272 frt 49 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 600 frtra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbíróság V. 295/5—1898. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltaték követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Péchújfalvi községben, alperes lakásán leendő megtartása határidejéül **1899. június 6. napjának délutáni 3^{1/2} órája** kintüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt ökrök a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kis-Szeben, 1899. május 15.

Glück Bertalan,
kir. bírósági végrehajtó.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmazzák

mindennemű bőrkürités

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s elősli kitégek, ugyazintén orr-rezesség, ötvár, lajydg, lábizadás, fej- és szakáll-korpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **kátrány**nak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéri. **Idült bőrbetegségek**nel sikerrrel alkalmazzatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

A gyöngébb kátrány-szappan az

ARCHOR TISZTATALANSÁGAI

eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felülmulhatatlan bőrtisztító **mosdó és furdoszappan** mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

35% glicerín tartalommal és finom illattal. **Ara minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr., 6 darab 1 frt 90 kr.**

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Benzoe-szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himlő-**jelölés** ellen, **mentol-szappan**, **Berger-féle fenyő-firól-szappan** és **fenyű-pineaz-szappan**, **Berger-féle gyermek-szappan** a zenge kor rézére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan

rezos orr, kiütés, bőrvizkegység és arevörösség ellen, **szeplo szappan** igen hathatós,

Berger-féle kénés tejszappan

mitesszer és arctisztatlanság ellen. **Tannin szappan** lábizadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben

1 sz. rendes fogaknak, 2 sz. dohányosoknak. **Ara 30 kr., a legjobb fogtisztító szer.** A többi **Berger-féle szappanok** zt is illelőleg utalunk a rőpíratokra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell kérni, miután számtalan hatástalan utáztatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Hell & Comp. Troppau
Erdemjellel kintüzetve a nemzetközi gyógyszerkiallításán Bécsben 1883.

■ Kapható Osztr.-Magyarország összes gyógy-szertáraiban. ■

Lelkiismeretlen gyárosok

ujabban az én, több ízben kintüzetett

GLOBUS-

tisztító-kivonatnak

hamis utánzatait kísérik meg forgalomba hozni értéktelen árúban és hasonló csomagolásban.

A valódi és felülmulhatlan

GLOBUS-tisztító-kivonat

valamennyi dobozán az én teljes czégem és védjegyem látható:

Globus a vörös keresztcsíkon.

Fritz Schulz jun., Leipzig

a tisztító-kivonat feltalálója.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom

Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütő-iroda: **Bécs**, I., Kolowratring 10.

Fedélzet-iroda: **Bécs**, IV., Weyringasse 7/a

I. Cajüte:

Április 1-től Okt. 31-ig

290—400 Mk.*

Nov. 1-től Márcz. 31-ig

230—320 Mk.

II. Cajüte:

Aug. 1-től Okt. 15-ig

200 Mk.

Okt. 16-tól Julius 31-ig

180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzök gyorsasága és elégszámja szerint.

Műhely-áthelyezés.

Palsák Sándor

épület- és géplakatos Eperjesen

a nagyérdemű közönség becses tudomására adja, hogy

műhelyét

a **Fő-utcza 90. sz. Tahy-féle házba** (a r. k. templommal szemben) helyezte át.

Elvállal mindennemű **épület- és műlakatos-munkákat**, úgymint **ajtó-, kapu- és ablakvasalásokat**.

Mindennemű **rácsozatok** elkészítése kertek és sírhelyek bekerítésére, valamint folyosó, erkély, ablak és felvilágító számára. **Vaskapuk, üvegajtók, felvilágító ablakok, Gazdasági gépek, kutak, szőkókutak, vízvezetékek s fürdőszobák felszerelése és javítása.** — Szabadalmazott **gördőny-felszerelések** és minden e szakmába vágó munkák.

Pontos kiszálgalat és legolcsóbb árak!

„THURZÓFÜRED“

Klimatikus gyógyhely, Hidegvízgyógyintézet

Üdülő- és nyaralóhely

Sepesmegye déli részén.

Kitünő éghajlati viszonyok; 550 méternyire a tenger fölött. Pompás és nagy kiterjedésű és fenyveserdő. Kitünő forrásvíz.

Vasúti állomás, posta és távirda: **GÖLNICZBÁNYA**

20 percznyire a fürdőtől.

Kassa-oderbergi vasút: gölniczi szárnyvonal

Évad május 15. — szept. 30.

Állandó fürdőorvos; fővárosi vendéglős.

Prospektust óhajtasra küld az Igazgatóság;

czíme: Budapest, Kossuth Lajos-utcza 9, II. vagy Gölniczbánya.

Valódi természetes borok eladása

Tisza Lajos soproni szőlőnagybirtokos pinczejében.

Vörös és fehér hektónként 20 frttól kezdve.

Levélbeli rendelésekhez hordók kölcsön.

Posztószétküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3:10 méter hosszú, elegendő 1 úri-öltönynek. Ara csak

frt 2:80 jó	valódi gyapjúból.
frt 3:10 jó	
frt 4:80 jó	
frt 6— jó	
frt 7:75 finom	
frt 9— finom	
frt 10:50 legfinomabb	
frt 12:40 angol	
frt 13:95 Kamgarn	

Posztógyári raktár: **KIESEL-AMHOF, Brünben.**

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Privátvevők, figyelem! Csak direct-vételnel vásárolható jutányos áron. Felvilágosítást és bizonyoságot a következők:

Krausz Adolf posztókereskedő Budapestben, a szabónak rendelmények fejeben mintakönyvéből következőket ajándékozik:

10 frt vételnél 50 kr-ért egy nadrágot,

20 „ „ 1 frt-ért egy öltönyt,

60 „ „ egy finom öltönyt teljesen ingyen.

Ezenkívül a szabó 3 forint engedményt kap méterenként és 20 százalékot.

Ezen ajándékokat csak a magánvevő fizeti meg, ki a szabónál Krausz Adolf mintakönyvéből vásárol.

Premier

kerékpárok

24 év óta

≡ első ≡

minőség!

Képviselek:

Schweitzer Testvérek

Miskolcz és Eger.

Zacherlin

Nem papirzsacsokban hanem csupán palaczkokban a valódi!

Ez az igazán csálhatatlan, gyökeres segítség mindenféle rovar-faj kipusztítására.

Kapható Eperjesen:

Atlasz D.,	Feldmann Adolf,	Molitorisz I. gyógyszer.
Barts E. gyógyszer.,	Gallotsik J. W.,	Özv. Neumann B.,
Bein Simon,	Glücksman Mór,	Oszwald Dániel,
Bohrandt J. W.,	Holénia Béla,	Singer S. Fiai,
Dahlstöm Károly,	Lefkovits Emil,	Sváby Ferencz és
Diamant R.,	Mikolik István,	Wenczel Istvánnál.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Első cs. és kir. osztrák-magyar, kizárólag szab.

KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában).
Kitüntetve arany-érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári-társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítanak és a mi a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

••• Mintakártya, úgyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. •••

Vigyázzunk a védjegyre!

Máriaczei gyomor- és hasi cseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülszél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél étel-ekel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámrhoiáknál.

Említett bajknál a **Máriaczei gyomor- és hasi cseppek** évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brady Karoly** gyógyszer-tárára a „Magyar Királynak”, Bécs, I., Fleischmarkt 1.

A Máriaczei gyomor- és hasi cseppek valódián kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Honfoglalás:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szilványa:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Izen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közszénel, csúszal, tagszagatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevasárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéku utaztat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegyre és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társai, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ALDASSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR közreműködésével szerkeszti

MARZALI HENRIK.

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes málappal, 50 történeti térképpel és 8500 szöveggel.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetenben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog köze bocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes bekötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerzhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 forintjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

Tájékoztató képes prospektust mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.

Előfizető-gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Bámulatos szépség

lehet elérni a dr. Spilzer-féle Mária-kenőccsel, a mely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használatával pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvja az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában, Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár **Török József** gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszer-tárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Hirdetések

az

EPERJESI LAPOK

számára

jutányos áron

vételnek fel

KÖSCH ÁRPÁD

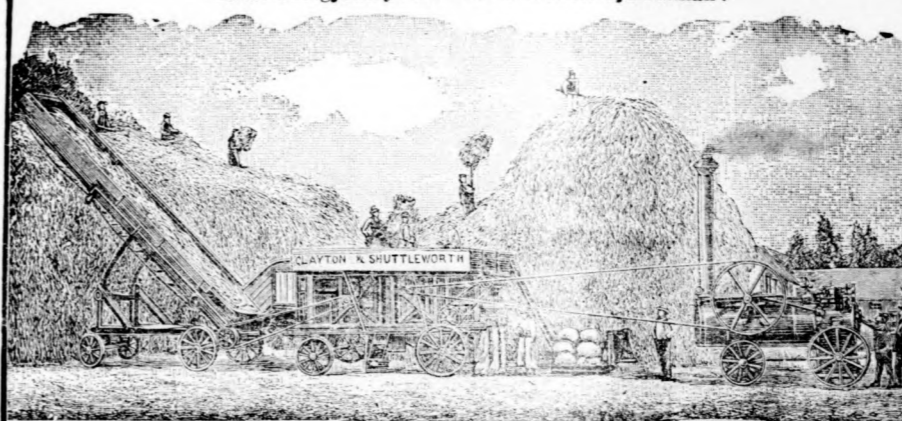
könyvnyomtató-intézetében.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

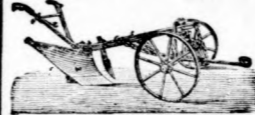
Locomobil és gözcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

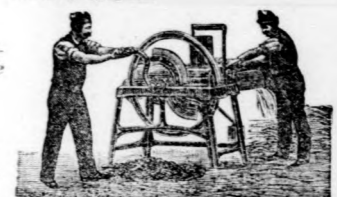
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, rőpavágók, kukoricza-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egytetemes aczél-ekék.

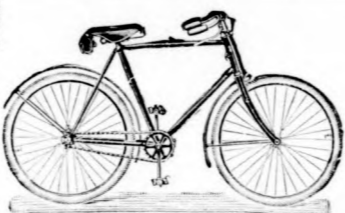
2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Egyedüli elárúsítása

a legjobb hírnevű

Dürkopp-féle Diana-kerékpároknak

(legjobb német gyártmány)

csak

Schweitzer Testvéreknél

Eperjes

Miskolcz

Debreczen.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára. — Egy nagy palaczk ára 1 forint 35 krajczár. Egy kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 krajczár.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. V.-nál, Eperjesen.